

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/956 RENDELETE
(2023. május 10.)
az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról
(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményében (a továbbiakban: európai zöld megállapodás) új növekedési stratégiát határozott meg. A stratégia az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja átalakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol legkésőbb 2050-re megszűnik az üvegházhatású gázok nettó kibocsátása – tehát az elnyelések levonása utáni kibocsátás – (a továbbiakban: üvegházhatásúgáz-kibocsátás), és ahol a gazdasági növekedés független az erőforrások használatától. Az európai zöld megállapodás célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ugyanakkor az említett átalakításnak igazságosnak és inkluzívnak kell lennie, hogy senki ne maradjon hátra. A Bizottság a „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című, 2021. május 12-i közleményében bejelentette továbbá a releváns eszközök és ösztönzők előmozdítását az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikkének (2) bekezdésében meghatározott „a szennyező fizet” elv jobb végrehajtása és így az „ingyenes szennyezés” felszámolásának befejezése érdekében, a dekarbonizáció és a szennyezőanyag-mentesség ambíció közötti szinergiák maximalizálása céljából.
- (2) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedés mértéke az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozódjon. A 2021. november 13-án elfogadott Glasgow-i éghajlati paktum alapján a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Felelős Konferenciája elismerte azt is, hogy a globális átlaghőmérséklet növekedésének az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra való korlátozása jelentősen csökkentené az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait, és elkötelezte magát arra, hogy 2022 végéig megerősíti a 2030-ra vonatkozó célértékeket, hogy megszüntesse az ambíciók terén meglévő szakadékokat.

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 181. o.

⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (3) Az éghajlattal és egyéb környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése az európai zöld megállapodás középpontjában áll. A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére és gazdasági jólétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás csak még értékesebbé vált.
- (4) Az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását, miként az az UNFCCC számára az Európai Unió és tagállamai nevében készült, az Európai Unió és tagállamai nemzetileg meghatározott hozzájárulásának aktualizálásáról szóló beadványban szerepel.
- (5) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ jogszabályban rögzítette a legkésőbb 2050-re teljesítendő, a gazdaság egészére vonatkozó klímasemlegességi célkitűzést. Az említett rendelet megállapít továbbá a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó, kötelező uniós belső csökkentési célértéket is, amely szerint azt az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig.
- (6) Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (a továbbiakban: IPCC) az iparosodás előtti szinthez képest mért 1,5 °C-os globális hőmérséklet-emelkedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról szóló 2018-as különjelentésében szilárd tudományos alapot nyújt az éghajlatváltozás kezeléséhez, továbbá bemutatja, hogy erőteljesebb éghajlatpolitikai fellépésre van szükség. Az említett jelentés megerősíti, hogy a szélsőséges időjárási események valószínűségének csökkentése érdekében sürgősen csökkenteni kell az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és hogy az éghajlatváltozást 1,5 °C-os globális hőmérséklet-emelkedésre kell korlátozni. Emellett, ha nem kerül mielőbb sor a globális felmelegedés iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-ra való korlátozásával összhangban lévő mitigációs pályák aktiválására, sokkal drágább és összetettebb alkalmazkodási intézkedéseket kell hozni a nagyobb mértékű globális felmelegedés hatásainak elkerülése érdekében. Az IPCC „Climate Change 2021: The Physical Science Basis” („Éghajlatváltozás 2021: Természettudományos alapok”) című hatodik értékelő jelentéséhez az I. munkacsoport által készített hozzájárulás emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás már a Föld valamennyi régiójára hatással bír, és előre jelzi, hogy a következő évtizedekben az éghajlatváltozás valamennyi régióban növekedni fog. Az említett jelentés hangsúlyozza, hogy hacsak nem kerül sor az üvegházhatásúgáz-kibocsátás azonnali, gyors és nagy léptékű csökkentésére, elérhetetlenné fog válni a felmelegedés 1,5 °C-hoz közeli mértékűre, vagy akár csak 2 °C-osra való korlátozása.
- (7) Az Unió az éghajlat-politikai fellépésre irányuló ambiciózus politikát folytatott, és szabályozási keretet hozott létre az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó, 2030-ig elérendő uniós célkitűzés teljesítése érdekében. Az említett célkitűzést végrehajtó jogszabályok közé tartozik többek között a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾, amely létrehozta az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek Unión belüli kereskedelmi rendszerét (a továbbiakban: EU ETS), és az üvegházhatásúgáz-kibocsátások tekintetében uniós szinten összehangolt árazást biztosít az energiaszektor ágazatok és alágazatok számára, az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾, amely az üvegházhatásúgáz-kibocsátások 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó tagállami célokat vezet be, valamint az (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾, amely előírja a tagállamok számára, hogy a földhasználatból eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátást az üvegházhatású gázok légkörből való elnyelésével kompenzálják.
- (8) Noha az Unió jelentősen csökkentette belső üvegházhatásúgáz-kibocsátását, az Unióba irányuló importba beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátás folyamatosan nőtt, veszélybe sodorva az Uniónak a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási lábnyomának csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. Az Unió felelős azért, hogy továbbra is vezető szerepet játsszon a globális éghajlatpolitikai fellépésben.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakokra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o.).

- (9) A kibocsátásáthelyezési kockázat mindaddig fennáll, amíg az Unió jelentős számú nemzetközi partnere olyan szakpolitikai megközelítéseket alkalmaz, amelyek nem valósítanak meg az Unióéval azonos szintű éghajlatvédelmi ambíciókat. Kibocsátásáthelyezés akkor fordul elő, ha az éghajlat-politikával kapcsolatos költségek miatt az egyes ipari ágazatokban vagy alágazatokban működő vállalkozások más országokba helyezik át termelésüket, vagy ha az említett országokból származó importtermékek olyan egyenértékű termékek helyébe lépnek, amelyek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás szempontjából kevésbé intenzívek. Az ilyen helyzetek a teljes globális kibocsátás növekedéséhez vezethetnek, veszélyeztetve ezzel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését, amelyre sürgető szükség van, ha a világ a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval az iparosodás előtti szinthez képest 2 °C-kal magasabb szint alatt kívánja tartani, és törekedni kíván arra, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-os mértékűre korlátozza. Mivel az Unió fokozza éghajlatvédelmi ambícióját, a kibocsátásáthelyezés említett kockázata alááshatja az Unió kibocsátáscsökkentési politikáinak hatékonyságát.
- (10) Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra (a továbbiakban: a CBAM) vonatkozó kezdeményezés az „Irány az 55 %!” jogalkotási csomag része. A CBAM az Unió fokozott éghajlatvédelmi ambíciójából fakadóan a kibocsátásáthelyezési kockázatok kezelése révén az Unió eszköztárának alapvető elemeként kell, hogy szolgáljon ahhoz, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban legkésőbb 2050-ig teljesüljön a klímasemleges Unióra vonatkozó célkitűzés. A CBAM várhatóan hozzájárul a dekarbonizáció előmozdításához a harmadik országokban is.
- (11) Azon ágazatokban vagy alágazatokban, ahol fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat, az e kockázat kezelésére szolgáló meglévő mechanizmusok a következők: az EU ETS kibocsátási egységeinek átmeneti ingyenes kiosztása, valamint pénzügyi intézkedések, amelyek célja a villamosenergia-árakban megjelenő, az üvegházhatásúgáz-kibocsátással kapcsolatos költségek miatt felmerülő közvetett kibocsátási költségek kompenzálása. Az említett mechanizmusokat a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (6) bekezdése, illetve 10b. cikke rögzíti. Az EU ETS kibocsátási egységeinek a legjobban teljesítő szintjén történő ingyenes kiosztása mindeztől a kibocsátásáthelyezési kockázat kezelésére szolgáló szakpolitikai eszköz volt egyes ipari ágazatokban. Az ilyen ingyenes kiosztás azonban a teljes árveréshez képest gyengíti a rendszer által nyújtott árjelzést, és ilyen módon hatással van az üvegházhatásúgáz-kibocsátás további csökkentésére irányuló beruházások ösztönzőire.
- (12) A CBAM célja, hogy az említett meglévő mechanizmusok helyébe lépjen azáltal, hogy eltérő módon kezeli a kibocsátásáthelyezési kockázatot, nevezetesen azáltal, hogy egyenértékű szén-dioxid-árakat biztosít az importokra és a hazai termékekre. Az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi rendszeréről a CBAM-re való fokozatos átállás biztosítása érdekében fokozatosan be kell vezetni a CBAM-et, miközben a CBAM hatálya alá tartozó ágazatokban kivezetik az ingyenes kibocsátási egységeket. Az ingyenesen kiosztott EU ETS kibocsátási egységek és a CBAM együttes és átmeneti alkalmazása semmi esetre sem eredményezheti azt, hogy az uniós áruk kedvezőbb elbánásban részesüljenek az Unió vámterületére behozott árukhoz képest.
- (13) A szén-dioxid-ár emelkedik, és az ipari folyamatok dekarbonizációjába történő beruházásra vonatkozó döntéseik meghozatalához a vállalatoknak hosszú távú láthatóságra, kiszámíthatóságra és jogbiztonságra van szükségük. Ezért a kibocsátásáthelyezés elleni küzdelem jogi keretének megerősítése érdekében egyértelmű pályát kell meghatározni a CBAM hatályának a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett termékekre, ágazatokra és alágazatokra való fokozatos további kiterjesztése tekintetében.
- (14) Míg a CBAM célja a kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése, ez a rendelet azt is ösztönözné, hogy a harmadik országbeli termelők az üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentés szempontjából hatékonyabb technológiákat alkalmazzanak, hogy ezáltal kevesebb kibocsátás keletkezzen. Ezért a CBAM várhatóan eredményesen fogja támogatni az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését a harmadik országokban.
- (15) A CBAM-nek a kibocsátásáthelyezés megelőzésére és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére szolgáló eszközként biztosítani kell, hogy a behozott termékekre olyan szabályozási rendszer vonatkozzon, amely az EU ETS keretében felmerültekkel egyenértékű szén-dioxid-kibocsátási költségeket alkalmaz, valamint a behozott és a hazai termékekre vonatkozóan egyenértékű szén-dioxid-árat eredményez. A CBAM olyan éghajlatpolitikai intézkedés, amelynek célja, hogy támogassa a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését és megelőzze a kibocsátásáthelyezési kockázatot, miközben a Kereskedelmi Világszervezet jogával való összeegyeztethetőséget is biztosítja.

- (16) Ez a rendelet az Unió vámterületére harmadik országokból behozott árukra alkalmazandó, kivéve, ha azok termelése az EU ETS harmadik országokra vagy területekre történő alkalmazása révén már az EU ETS vagy az EU ETS-szel teljes mértékben összekapcsolt szén-dioxid-árazási rendszer hatálya alá tartozott.
- (17) Annak biztosítása érdekében, hogy a karbonsemleges gazdaságra való átállást folyamatosan kísérje a gazdasági és társadalmi kohézió, e rendelet jövőbeli felülvizsgálata során az uniós jogrend – többek között a belső piac és a közös politikák – sértetlenségének és következetességének veszélyeztetése nélkül figyelembe kell venni az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók, valamint az Unió vámterületéhez tartozó szigetállamok sajátos jellemzőit és korlátait.
- (18) Annak érdekében, hogy a part menti létesítményekben megelőzhető legyen a kibocsátásáthelyezési kockázat, ezt a rendeletet alkalmazni kell az olyan árukra, illetve az azokból aktív feldolgozási eljárással előállított olyan feldolgozott termékekre, amelyeket mesterséges szigetre, rögzített vagy úszó struktúrára vagy egyéb, a kontinentális talapzaton vagy valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetében található struktúrára hoznak, amennyiben az említett kontinentális talapzat vagy kizárólagos gazdasági övezet az Unió vámterületével szomszédos. A Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni annak érdekében, hogy meghatározza a CBAM ilyen árukra történő alkalmazására vonatkozó részletes feltételeket.
- (19) Azon üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak, amelyek a CBAM hatálya alá kell, hogy tartozzanak, meg kell felelniük a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak, nevezetesen a következőknek: szén-dioxid (a továbbiakban: CO₂), valamint adott esetben dinitrogén-oxid és perfluor-karbonok. A CBAM-et kezdetben csak az említett üvegházhatású gázoknak az áruk termelési idejétől az ezen áruk az Unió vámterületére történő behozatala időpontjáig keletkező, közvetlen kibocsátásaira kell alkalmazni, ami a következetesség biztosítása érdekében az EU ETS hatályát tükrözi. A CBAM-et a közvetett kibocsátásokra is alkalmazni kell. Az említett közvetett kibocsátások az e rendelet hatálya alá tartozó áruk termeléséhez felhasznált villamosenergia-termelésből származó kibocsátások. A közvetett kibocsátások bevonása tovább erősítené a CBAM környezeti hatékonyságát és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás iránti ambícióját. A közvetett kibocsátásokat azonban kezdetben nem indokolt figyelembe venni azon áruk esetében, amelyekre az üvegházhatásúgáz-kibocsátás villamosenergia-árakban megjelenő költségeiből eredő közvetett kibocsátási költségeket ellensúlyozó pénzügyi intézkedések alkalmazandók az Unióban. Az említett árukat e rendelet II. melléklete határozza meg. Az EU ETS 2003/87/EK irányelv keretében történő jövőbeli felülvizsgálatainak, és különösen a közvetett költségek kompenzálására irányuló intézkedések felülvizsgálatának megfelelően tükröződniük kell a CBAM alkalmazási köre tekintetében is. Az átmeneti időszak alatt adatokat kell gyűjteni a közvetett kibocsátások kiszámítására szolgáló módszertan további meghatározása céljából. E módszertannak figyelembe kell vennie az e rendelet I. mellékletében felsorolt áruk termeléséhez felhasznált villamos energia mennyiségét, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási országot, termelési forrást és kibocsátási tényezőket. A konkrét módszertant tovább kell pontosítani a kibocsátásáthelyezés megelőzésére szolgáló legmegfelelőbb mód elérése és a CBAM környezeti integrálásának biztosítása érdekében.
- (20) Az EU ETS és a CBAM közös célja az ugyanazon ágazatokba és árukba beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátások árának egyedi kibocsátási egységek vagy tanúsítványok alkalmazása révén történő megállapítása. Mindkét rendszer szabályozási jellegű, és mindkettőt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének szükségessége indokolja, összhangban az uniós jog szerinti, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott kötelező környezetvédelmi célértékkel, amelynek értelmében 2030-ra legalább 55 %-kal csökkenteni kell az Unió nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását az 1990-es szinthez képest, és azzal a célkitűzéssel, hogy legkésőbb 2050-re el kell érni a gazdaság egészére vonatkozó klímasemlegességet.
- (21) Míg az EU ETS meghatározza a kiadott kibocsátási egységek teljes számát (a továbbiakban: a felső határ) a hatálya alá tartozó tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások tekintetében, és lehetővé teszi a kibocsátási egységekkel való kereskedelmet (a továbbiakban: a fix összkvótás kereskedési rendszer), a CBAM nem állapíthat meg az importra vonatkozó mennyiségi korlátokat, hogy a kereskedelmi forgalmat ne korlátozza. Emellett míg az EU ETS az Unióban található létesítményekre alkalmazandó, a CBAM-et az Unió vámterületére behozott bizonyos árukra kell alkalmazni.
- (22) A CBAM rendszere néhány különleges sajátossággal bír az EU ETS-hez képest, többek között a CBAM-tanúsítványok árának kiszámítása, a CBAM-tanúsítványokkal való kereskedelem lehetőségei és a tanúsítványok érvényességi ideje tekintetében. Az említett sajátosságok arra vezethetők vissza, hogy az idők során meg kell őrizni a CBAM mint a kibocsátásáthelyezés megelőzésére szolgáló intézkedés hatékonyságát. Azt is biztosítják, hogy a CBAM-rendszer

működtetése ne jelentsen túlzott terhet az üzemeltetőkre rótt kötelezettségek és az igazgatási erőforrások szempontjából, megőrizve ugyanakkor az üzemeltetők számára az EU ETS keretében rendelkezésre álló egyenértékű szintű rugalmasságot. Az ilyen egyensúly biztosítása különösen fontos az érintett kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára.

- (23) Annak érdekében, hogy a CBAM megőrizze hatékonyságát a kibocsátásáthelyezés elkerülését célzó intézkedésként, szorosan tükröznie kell az EU ETS keretében alkalmazott árat. Miközben az EU ETS piacán árverések útján határozzák meg a piacra kerülő kibocsátási egységek árát, a CBAM-tanúsítványok árának heti rendszerességgel számított átlagok révén észszerűen tükröznie kell az ilyen árverési árakat. Az ilyen heti átlagárak szorosan tükrözik az EU ETS áringadozásait, és észszerű mozgásteret biztosítanak az importőrök számára, hogy kihasználják az EU ETS árváltozásait, ugyanakkor biztosítják, hogy a rendszer kezelhető maradjon a közigazgatási hatóságok számára.
- (24) Az EU ETS keretében a felső határ határozza meg a kibocsátási egységek kínálatát, és biztosítja a maximális üvegházhatásúgáz-kibocsátás tervezhetőségét. A szén-dioxid-árat az említett kínálat és a piaci kereslet közötti egyensúly határozza meg. Az ársztönzéshez hiányra van szükség. E rendeletnek nem célja az importőrök számára rendelkezésre álló CBAM-tanúsítványok száma felső határának előírása; ha az importőrök képesek volnának a CBAM-tanúsítványok átvételére és az azokkal való kereskedelemre, az említett képesség olyan helyzeteket teremthetett volna, ahol a CBAM-tanúsítványok ára már nem tükrözné az EU ETS-ben alkalmazott árak alakulását. Az ilyen helyzet gyengítené a dekarbonizáció irányába ható ösztönzőket, kedvezve a kibocsátásáthelyezésnek, és csökkentve a CBAM átfogó éghajlati-politikai célkitűzésének esélyeit. A különböző országokból származó üzemeltetők számára eltérő árakat is eredményezhet. A CBAM-tanúsítványokkal kapcsolatos kereskedési és átviteli lehetőségekre vonatkozó korlátokat tehát annak szükségessége indokolja, hogy el kell kerülni a CBAM hatékonyságának és éghajlatpolitikai célkitűzésének veszélyeztetését, és pártatlan bánásmódot kell biztosítani a különböző országokból származó üzemeltetők számára. Ahhoz azonban, hogy az importőrök számára fenntartsák a költségeik optimalizálásának lehetőségét, e rendeletnek olyan rendszert kell előírnia, amelyben a hatóságok a többletet képező tanúsítványok bizonyos mennyiségét visszavásárolhatják az importőröktől. Az ilyen mennyiséget olyan szinten kell megállapítani, amely észszerű mozgásteret biztosít az importőrök számára, hogy a tanúsítványok érvényességi ideje alatt kiegyenlítsék költségeiket, miközben megőrzi az általános ártranszmissziós hatást, biztosítva a CBAM környezetvédelmi célkitűzésének megőrzését.
- (25) Tekintve, hogy a CBAM nem létesítményekre, hanem az Unió vámterületére történő árubehozatalra volna alkalmazandó, a CBAM-ben bizonyos kiigazításokat és egyszerűsítéseket is alkalmazni kellene. Az egyik ilyen egyszerűsítésnek egy olyan egyszerű és hozzáférhető nyilatkozattételi rendszer bevezetésének kell lennie, amelyen keresztül az importőrök bejelentik az adott naptári évben behozott áruk teljes hitelesített beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátását. Az EU ETS megfelelési ciklusától eltérő ütemezést is kell alkalmazni az akkreditált hitelesítők e rendelet és a 2003/87/EK irányelv szerinti kötelezettségeiből eredő, bármely esetleges szűk keresztmetszet elkerülése érdekében.
- (26) A tagállamoknak bírságokat kell kiszabniuk e rendelet megszegése esetén, és biztosítaniuk kell e bírságok végrehajtását. Konkrétabban, a CBAM-tanúsítványok engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi visszaadásának elmulasztásáért kiszabott bírság összegének meg kell egyeznie a 2003/87/EK irányelv 16. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti összeggel. Amennyiben azonban az árukat egy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől eltérő személy vezette be az Unióba, anélkül, hogy eleget tett volna az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az említett bírságok összegének a hatékonyság, az arányosság és a visszatartó erő biztosítása érdekében magasabbnak kell lennie, figyelembe véve azt is, hogy az ilyen személy nem köteles CBAM-tanúsítványok visszaadására. A bírságok e rendelet értelmében való kiszabása nem érinti azon bírságokat, amelyek kiszabására az uniós vagy a nemzeti jog alapján egyéb releváns kötelezettségek – különösen a vámszabályokhoz kapcsolódó kötelezettségek – megszegése miatt kerülhet sor.
- (27) Míg az EU ETS bizonyos termelési folyamatokra és tevékenységekre alkalmazandó, a CBAM-nek a kapcsolódó árubehozatalt kell megcéloznia. Ehhez egyértelműen azonosítani kell a behozott árukat a 2658/87/EGK tanácsi rendeletben ^(*) meghatározott Kombinált Nomenklatúra (a továbbiakban: KN) szerinti besorolásuk alapján, és össze kell kapcsolni azokat a beágyazott kibocsátásokkal.

^(*) A Tanács 2658/87/EGK rendelete (1987. július 23.) a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról (HL L 256., 1987.9.7., 1. o.).

- (28) A CBAM hatálya alá tartozó áruknak vagy feldolgozott termékeknek tükrözniük kell az EU ETS hatálya alá tartozó tevékenységeket, mivel ez a rendszer a 2003/87/EK irányelv környezetvédelmi célkitűzéséhez kapcsolódó mennyiségi és minőségi kritériumokon alapul, és az üvegházhatásúgáz-kibocsátások legátfogóbb szabályozási rendszere az Unióban.
- (29) A CBAM hatályának az EU ETS hatálya alá tartozó tevékenységeket tükröző meghatározása hozzájárulna annak biztosításához is, hogy a behozott termékek ne részesüljenek kedvezőtlenebb elbánásban annál, mint amit a belföldről származó hasonló termékek élveznek.
- (30) Noha a CBAM végső célja a széles körű terméklefedettség, ésszerű lenne csak néhány, viszonylag homogén áruk által jellemzett olyan ágazattal kezdeni, ahol fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat. A kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett uniós ágazatokat az (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozat⁽¹⁰⁾ sorolja fel.
- (31) Azon árukat, amelyekre e rendeletet alkalmazni kell, annak alapos elemzését követően kell kiválasztani, hogy mennyire relevánsak a kumulált üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a kibocsátásáthelyezési kockázat szempontjából a vonatkozó EU ETS-ágazatokban, korlátozva ugyanakkor a rendszer bonyolultságát és az érintett üzemeltetőkre háruló adminisztratív terheket. Így különösen, a kiválasztás során figyelembe kell venni az EU ETS hatálya alá tartozó alapanyagokat és alaptermékeket annak biztosítása céljából, hogy az Unióba behozott kibocsátásintenzív termékek beágyazott kibocsátásaira az uniós termékekre alkalmazottal egyenértékű szén-dioxid-ár vonatkozzon, és hogy csökkenjen a kibocsátásáthelyezési kockázat. A választási lehetőségek leszűkítéséhez figyelembe veendő releváns kritériumok a következők: először is, az ágazatok relevanciája a kibocsátás szempontjából, azaz, hogy az ágazat egyike-e azon kibocsátóknak, amelyek összesített üvegházhatásúgáz-kibocsátása a legnagyobb; másodsor, az ágazat jelentős mértékű kitettsége a kibocsátásáthelyezési kockázatnak a 2003/87/EK irányelv alapján meghatározottak szerint; és harmadszor, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások szempontjából a széles körű terméklefedettség egyensúlyban tartása, korlátozva ugyanakkor az összetettséget és az adminisztratív terheket.
- (32) Az első kritérium alkalmazása lehetővé tenné a kumulált kibocsátás tekintetében a következő ipari ágazatok felsorolását: vas és acél, finomítók, cement, alumínium, szerves vegyi alapanyagok, hidrogén és trágyázószerek.
- (33) Az (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozatban felsorolt egyes ágazatok azonban – sajátos jellemzőik miatt – ebben a szakaszban nem szabályozhatók e rendeletben.
- (34) Így különösen, a szerves vegyi anyagokat nem lehet e rendelet hatálya alá vonni azon technikai korlátok miatt, amelyek e rendelet elfogadása idején nem teszik lehetővé az ilyen behozott áruk beágyazott kibocsátásának egyértelmű meghatározását. Ezen áruk esetében az EU ETS keretében alkalmazandó referenciaérték egy olyan alapvető paraméter, amely nem teszi lehetővé az egyes behozott áruk beágyazott kibocsátásának egyértelmű megállapítását. A szerves vegyi anyagokhoz való célzottabb hozzárendeléshez több adatra és elemzésre van szükség.
- (35) Hasonló technikai korlátok alkalmazandók a finomítói termékekre, amelyek esetében az üvegházhatásúgáz-kibocsátást nem lehet egyértelműen hozzárendelni az egyes végtermékekhez. Ugyanakkor az EU ETS keretében alkalmazott releváns referenciaérték nem közvetlenül konkrét termékekre, így például benzinre, dízelre vagy kerozinra vonatkozik, hanem a teljes finomítói termelésre.
- (36) Az alumíniumtermékeket a CBAM hatálya alá kell vonni, mivel azokat nagymértékben érinti a kibocsátásáthelyezés. Ráadásul, számos ipari alkalmazásban közvetlen versenyben állnak az acéltermékekkel az acéltermékekéhez nagyon hasonló jellemzőik miatt.
- (37) E rendelet elfogadásának időpontjában az Unióba irányuló hidrogénbehozatal viszonylag alacsony. Ez a helyzet azonban az elkövetkező években várhatóan jelentősen változni fog, mivel az Unió „Irány az 55 %!” intézkedéscsomagja ösztönzi a megújuló hidrogén használatát. Az ipar egészének dekarbonizációja érdekében a megújuló hidrogén iránti kereslet növekedni fog, és ennek következtében nem integrált termelési folyamatokat eredményez azon továbbfeldolgozott termékek területén, amelyeknél a hidrogén a prekursor. A hidrogénnek a CBAM hatálya alá vonása a megfelelő eszköz a hidrogén dekarbonizációjának további előmozdítására.

⁽¹⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozata (2019. február 15.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021–2030-as időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 120., 2019.5.8., 20. o.).

- (38) Hasonlóképpen, egyes termékeket a termelési folyamatuk során keletkező alacsony szintű beágyazott kibocsátásuk ellenére is a CBAM hatálya alá kell vonni, mivel kizárásuk megnövelné annak valószínűségét, hogy a kereskedelmi mintának a továbbfeldolgozott termékek irányába történő megváltoztatásával kijátszanák az acéltermékeknek a CBAM hatálya alá vonását.
- (39) Ezzel szemben ezt a rendeletet kezdetben nem kell alkalmazni egyes olyan termékekre, amelyek termelése nem jár jelentős kibocsátással, mint például a vastartalmú maradékra, egyes ferroötvözetekre és egyes trágyázószerekre.
- (40) A villamosenergia-importot e rendelet hatálya alá kell vonni, mivel az említett ágazat az Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 30 %-áért felelős. Az Unió fokozott éghajlatvédelmi ambíciója megnövelné a szén-dioxid-kibocsátási költségekben mutatkozó különbséget az Unión belüli és a harmadik országbeli villamosenergia-termelés között. Az említett különbség – az uniós villamosenergia-hálózatnak a szomszédos országokéhoz való csatlakoztatása terén elért előrehaladással párosulva – növelné a kibocsátásáthelyezési kockázatot a villamos energia importjának növekedése miatt, amelynek jelentős részét széntüzelésű erőművek állítják elő.
- (41) Az illetékes nemzeti igazgatások és az importőrök tekintetében a túlzott adminisztratív teher elkerülése érdekében meg kell állapítani azon korlátozott eseteket, amelyekben az e rendelet szerinti kötelezettségek nem alkalmazandók. Az említett de minimis rendelkezés azonban nem érinti az uniós vagy a nemzeti jog azon rendelkezéseinek folytatódó alkalmazását, amelyek az e rendelet szerinti kötelezettségeknek – valamint különösen a vámjogszabályoknak – való megfelelés biztosításához szükségesek, ideértve a csalás megelőzését is.
- (42) Mivel az e rendelet hatálya alá tartozó áruk importőreinek nem a behozatal időpontjában kell teljesíteniük e rendelet szerinti kötelezettségeiket, külön adminisztratív intézkedéseket kell alkalmazni az ilyen kötelezettségek későbbi teljesítésének biztosítására. Az importőrök ezért csak azt követően jogosultak az e rendelet hatálya alá tartozó áruk behozatalára, hogy az illetékes hatóságok engedélyt adtak számukra.
- (43) A vámhatóságok kizárólag az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők általi árubehozattal tehetik lehetővé. A vámhatóságok a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ 46. és 48. cikkével összhangban jogosultak ellenőrzéseket végezni az árukon, többek között az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő azonossága, a nyolcjegyű KN-kód, a behozott áruk mennyiség és származási országa, a nyilatkozat kelte és a vámeljárást tekintetében is. A Bizottságnak a 952/2013/EU rendelet 50. cikke szerinti közös kockázati kritériumok és standardok megállapításába bele kell foglalnia a CBAM-mel kapcsolatos kockázatokat is.
- (44) A vámhatóságoknak egy átmeneti időszak során tájékoztatniuk kell a vám-árnyilatkozatot tevő személyeket az információk bejelentésének kötelezettségéről azért, hogy hozzájáruljanak az információk gyűjtéséhez, valamint az annak szükségességéről való tudomásszerzéshez, hogy adott esetben kérni kell az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt. A vámhatóságoknak az ilyen információkat megfelelő módon kell közölniük annak biztosítására, hogy a vám-árnyilatkozatot tevő személyek tudomást szerezzenek az ilyen kötelezettségről.
- (45) A CBAM-nek egy olyan nyilatkozattételi rendszeren kell alapulnia, amelyben egy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő – aki egynél több importőrt is képviselhet – évente nyilatkozatot nyújt be az Unió vámterületére behozott áruk beágyazott kibocsátásáról, és az említett bejelentett kibocsátásoknak megfelelő számú CBAM-tanúsítványt ad vissza. Az első CBAM-nyilatkozatot – a 2026-os naptári év tekintetében – 2027. május 31-ig kell benyújtani.
- (46) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára lehetővé kell tenni, hogy a bejelentett beágyazott kibocsátások tekintetében a származási országban már ténylegesen megfizetett szén-dioxid-árnak megfelelően a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számának csökkentését kérje.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

- (47) A bejelentett beágyazott kibocsátásokat a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾ összhangban vagy az (EU) 2018/2067 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽¹³⁾ alapján kijelölt nemzeti akkreditáló testület által akkreditált személynek kell hitelesítenie.
- (48) A CBAM-nek lehetővé kell tennie, hogy a harmadik országbeli termelő létesítmények üzemeltetői regisztráljanak a CBAM-nyilvántartásba, és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők számára hozzáférhetővé tegyék az áruk termeléséből származó hitelesített, beágyazott kibocsátásukat. Az üzemeltető dönthet úgy, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő neve, címe és elérhetősége ne legyen nyilvánosan hozzáférhető.
- (49) A CBAM-tanúsítványok eltérnének az EU ETS kibocsátási egységeitől, amelyek esetében a napi árverés alapvető sajátosság. A CBAM-tanúsítványok pontos ára meghatározásának szükségessége túlzottan megterhelővé és megtevesztővé tenné a napi közzétételt az üzemeltetők számára, mivel fennáll a kockázata annak, hogy a napi árak a közzététel után elavulttá válnak. Így a CBAM-árak heti rendszerességgel történő közzététele pontosabban tükrözné az EU ETS piacra kerülő kibocsátási egységeinek árában megfigyelhető tendenciákat, és ugyanazon éghajlatpolitikai célkitűzés megvalósítását szolgálná. A CBAM-tanúsítványok árát ezért az EU ETS által megállapított időtávnál – azaz a napi rendszerességnél – hosszabb időtáv alapján – azaz heti rendszerességgel – kell kiszámolni. A Bizottságot meg kell bízni azzal a feladattal, hogy kiszámolja és közzétegye ezt az átlagárát.
- (50) Annak érdekében, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők rugalmasságot élvezhessenek az e rendelet szerinti kötelezettségeiknek való megfelelésben, és ki tudják használni az EU ETS kibocsátási egységei árának ingadozásából fakadó előnyöket, a CBAM-tanúsítványoknak a megvételük időpontjától számítva korlátozott ideig kell érvényesnek lenniük. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára engedélyezni kell, hogy a többletként vásárolt tanúsítványok egy részét tovább értékesítse. A CBAM-tanúsítványok visszaadása érdekében az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az év során fel kell halmoznia a szükséges számú tanúsítványt, amely megfelel az egyes negyedévek végén meghatározott küszöbértékeknek.
- (51) A villamos energia mint termék fizikai jellemzői indokolják a többi árutól kismértékben eltérő szabályok kialakítását a CBAM-en belül. Alapértelmezett értékeket kell használni egyértelműen meghatározott feltételek mellett, és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők számára lehetővé kell tenni, hogy az e rendelet szerinti kötelezettségeiknek a tényleges kibocsátások alapján történő kiszámítását kérjék. A villamosenergia-kereskedelem eltér más áruk kereskedelmétől, különösen azért, mert a villamos energiával összekapcsolt villamosenergia-hálózatokon keresztül, energiatőzsdék és sajátos kereskedési formák segítségével kereskednek. A piac-összekapcsolás a villamosenergia-kereskedelem erőteljesen szabályozott formája, amely lehetővé teszi a vételi és eladási ajánlatok összesítését az egész Unióban.
- (52) A kijátszás kockázatának elkerülése, valamint a villamosenergia-importból származó tényleges CO₂-kibocsátások és a villamos energia árukban történő felhasználása nyomonkövethetőségének javítása érdekében a tényleges kibocsátások kiszámítása csak meghatározott szigorú feltételek mellett engedélyezhető. Így különösen, igazolni kell a felosztott rendszerösszekötő kapacitás garantált nominálását, valamint azt, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia vásárlója és termelője között, vagy az alapértelmezett értéknél alacsonyabb kibocsátású villamos energia vásárlója és termelője között közvetlen szerződéses kapcsolat áll fenn.
- (53) A kibocsátásáthelyezési kockázat csökkentése érdekében a Bizottságnak intézkedéseket kell hoznia a kijátszásra irányuló gyakorlatok kezelésére. A Bizottságnak az ilyen kijátszás kockázatát valamennyi olyan ágazatban értékelnie kell, amelyre e rendelet alkalmazandó.
- (54) A 2006/500/EK tanácsi határozat ⁽¹⁴⁾ révén megkötött Energiaözséglet létrehozó szerződés szerződő felei és a társulási megállapodásokban – köztük a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekben – részes felek elkötelezettek a dekarbonizációs folyamatok mellett, amelyeknek végül az EU ETS-hez hasonló vagy azzal egyenértékű szén-dioxid-árzási mechanizmusok elfogadását vagy az EU ETS-ben való részvételüket kell eredményezniük.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

⁽¹³⁾ A Bizottság (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról (HL L 334., 2018.12.31., 94. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2006/500/EK határozata (2006. május 29.) az Energiaközösséget létrehozó szerződés Európai Közösség általi megkötéséről (HL L 198., 2006.7.20., 15. o.).

- (55) A harmadik országoknak az Unió villamosenergia-piacába való integrációja fontos tényező ezen országok számára, hogy felgyorsítsák a megújuló energiaforrásokat nagyobb részarányban használó energiarendszerekre való átállásukat. Az (EU) 2015/1222 bizottsági rendeletben ⁽¹⁵⁾ meghatározott villamosenergiapiac-összekapcsolás lehetővé teszi a harmadik országok számára, hogy a megújuló energiaforrásokból származó villamos energiát jobban integrálják a villamosenergia-piacba, hogy e villamos energiával hatékonyan kereskedjenek egy tágabb térségen belül, egyensúlyba hozva a kínálatot és a keresletet a nagyobb uniós piaccal, és hogy csökkentsék villamosenergia-termelésük szén-dioxid-kibocsátásának intenzitását. A harmadik országoknak az Unió villamosenergia-piacába való integrációja a villamosenergia-ellátás biztonságához is hozzájárul az említett országokban és a szomszédos tagállamokban.
- (56) Amint a piac-összekapcsolás révén létrejön a harmadik országok villamosenergia-piacának az Unió villamosenergia-piacával való szoros integrációja, technikai megoldásokat kell találni, hogy biztosítani lehessen a CBAM alkalmazását az ilyen országokból az Unió vámterületére exportált villamos energiára. Ha nem lehet technikai megoldásokat találni, azoknak a harmadik országoknak, amelyeknek piaca összekapcsolódott az Unióéval – bizonyos feltételek teljesülése esetén – kizárólag a villamosenergia-export tekintetében, 2030-ig határozott idejű mentességet kell élvezniük a CBAM alól. Az említett harmadik országoknak azonban ütemtervet kell kidolgozniuk, és kötelezettséget kell vállalniuk egy olyan szén-dioxid-árazási mechanizmus végrehajtására, amely az EU ETS-szel egyenértékű árat biztosít, valamint kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy legkésőbb 2050-re elérik a klímasemlegességet, és igazodnak az uniós jogszabályokhoz a környezetvédelem, az éghajlat, a verseny és az energiaügy területén. Az ilyen mentesség bármikor visszavonható, ha okkal feltételezhető, hogy az adott ország nem teljesíti kötelezettségvállalásait, vagy ha 2030-ig nem fogadott el az EU ETS-szel egyenértékű kibocsátáskereskedelmi rendszert.
- (57) Korlátozott ideig átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni. E célból a CBAM-et pénzügyi kiigazítás nélkül kell alkalmazni zökkenőmentes bevezetésének megkönnyítése céljából, ezáltal csökkentve a kereskedelemre gyakorolt káros hatások kockázatát. Az importőröknek negyedévente jelentést kell tenniük a naptári év előző negyedévében behozott áruk beágyazott kibocsátásáról, részletezve a közvetlen és közvetett kibocsátásokat, valamint a külföldön esetlegesen ténylegesen kifizetett szén-dioxid-árat. Az utolsó CBAM-jelentést – amely a 2025 utolsó negyedévére vonatkozóan benyújtandó jelentés – 2026. január 31-ig kell benyújtani.
- (58) A CBAM megfelelő működésének elősegítése és biztosítása érdekében a Bizottságnak támogatnia kell az illetékes hatóságokat e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik teljesítésében. A Bizottságnak koordinálnia kell, iránymutatásokat kell kiadnia, és támogatnia kell a bevált gyakorlatok cseréjét.
- (59) E rendelet költséghatékony alkalmazása érdekében a Bizottságnak kell kezelnie az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkre, üzemeltetőkre és harmadik országbeli létesítményekre vonatkozó adatokat tartalmazó CBAM-nyilvántartást.
- (60) Közös központi platformot kell létrehozni a CBAM-tanúsítványok értékesítésére és visszavásárlására. A közös központi platformon zajló ügyletek felügyelete céljából a Bizottságnak elő kell segítenie az információcserét és az együttműködést az illetékes hatóságok között, valamint az említett hatóságok és a Bizottság között. Emellett gyors információáramlást kell kialakítani a közös központi platform és a CBAM-nyilvántartás között.
- (61) Az e rendelet hatékony alkalmazásához való hozzájárulás céljából a Bizottságnak kockázatalapú ellenőrzéseket kell végeznie, és ennek megfelelően felül kell vizsgálnia a CBAM-nyilatkozatok tartalmát.
- (62) E rendelet egységes alkalmazásának további lehetővé tétele érdekében a Bizottságnak előzetes tájékoztatásként az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátania a visszaadandó CBAM-tanúsítványokra vonatkozó, a CBAM-nyilatkozatok általa végzett felülvizsgálatán alapuló saját számításait. Ilyen előzetes tájékoztatást csak indikatív jelleggel és az illetékes hatóság által elvégzendő végleges kalkuláció sérelme nélkül kell megadni. Így különösen, a Bizottság által közölt ilyen előzetes tájékoztatásával szemben nincs lehetőség fellebbezésre vagy más jogorvoslati intézkedésre.

⁽¹⁵⁾ A Bizottság (EU) 2015/1222 rendelete (2015. július 24.) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 197., 2015.7.25., 24. o.).

- (63) A tagállamok számára lehetővé kell tenni az egyes CBAM-nyilatkozatok jogérvényesítési célú felülvizsgálatát is. Az egyes CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálatának következtetéseit meg kell osztani a Bizottsággal. Az említett következtetéseket – a CBAM-nyilvántartáson keresztül – más illetékes hatóságok számára is hozzáférhetővé kell tenni.
- (64) A tagállamoknak kell felelniük az e rendelet alkalmazásából származó bevételek helyesen történő megállapításáért és beszedéséért.
- (65) A Bizottságnak rendszeresen értékelnie kell e rendelet alkalmazását, és jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. E jelentéseknek különösen az éghajlatpolitikai intézkedések fokozásának lehetőségeire kell összpontosítaniuk, hogy legkésőbb 2050-re elérhető legyen a klímasemleges Unióra vonatkozó célkitűzés. E jelentéstétel részeként a Bizottságnak mielőbb össze kell gyűjtenie az e rendelet hatályának a II. mellékletben felsorolt áruk beágyazott közvetett kibocsátásaira, valamint a kibocsátásáthelyezési kockázatnak esetlegesen kitett egyéb árukra és szolgáltatásokra, így például a továbbfeldolgozott termékekre való további kiterjesztéséhez szükséges információkat, továbbá a beágyazott kibocsátások kiszámítására szolgáló, olyan módszerek kidolgozásához szükséges információkat, amelyek a 2013/179/EU bizottsági ajánlás⁽¹⁶⁾ szerinti környezeti lábnyom-módszereken alapulnak. E jelentéseknek tartalmazniuk kell a CBAM által a kibocsátásáthelyezésre – többek között az exportok viszonylatában – gyakorolt hatás értékelését, valamint az Unió különböző részein érvényesülő gazdasági, társadalmi és területi hatásának értékelését is, figyelembe véve az Unió vámterületéhez tartozó, az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók és szigetállamok sajátos jellemzőit és korlátait is.
- (66) A Bizottságnak nyomon kell követnie és kezelnie kell az e rendelet kijátszására irányuló gyakorlatokat, ideértve többek között azokat az eseteket is, amikor az üzemeltetők a termékeiket azok lényeges jellemzőinek megváltoztatása nélkül, kismértékben módosíthatják, vagy mesterségesen több részre bonthatják a szállítmányokat abból a célból, hogy megkerüljék az e rendelet szerinti kötelezettségeket. Nyomon kell követni az olyan helyzeteket is, amikor – az e rendelet szerinti kötelezettségek megkerülése céljából – az árukat az uniós piacra való behozatalukat megelőzően valamely harmadik országba vagy régióba küldik, vagy amikor – az e rendelet szerinti kötelezettségek megkerülése céljából – harmadik országbeli üzemeltetők a kevésbé intenzív üvegházhatásúgáz-kibocsátású termékeiket az Unióba exportálják, az intenzívebb üvegházhatásúgáz-kibocsátásúakat pedig más piacokra, vagy nyomon kell követni az értékesítési és termelési mintáik és csatornáik exportőrök vagy gyártók általi átszervezését vagy minden más típusú kettős termelési és kettős értékesítési gyakorlatot.
- (67) Az e rendeletben meghatározott elvek maradéktalan tiszteletben tartása mellett az e rendelet hatályának kiterjesztésére irányuló munkának arra kell irányulnia, hogy 2030-ra e rendelet hatálya a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi ágazatra kiterjedjen. Ezért e rendelet alkalmazásának felülvizsgálata és értékelése során a Bizottságnak továbbra is ezen ütemtervre kell hivatkoznia, és prioritásként kell kezelnie a kibocsátásáthelyezésnek leginkább kitett és leginkább karbonintenzív áruk, valamint a legalább egy, e rendelet hatálya alá tartozó árut jelentős részben tartalmazó továbbfeldolgozott termékek beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátásának e rendelet hatálya alá vonását. Amennyiben a Bizottság 2030-ig nem nyújt be jogalkotási javaslatot e rendelet hatályának kiterjesztésére, tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot ennek indokairól, és meg kell tennie a szükséges lépéseket azon cél elérése érdekében, hogy a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi ágazat mielőbb e rendelet hatálya alá kerüljön.
- (68) A Bizottságnak továbbá két évvel az átmeneti időszak vége után, valamint azt követően két évente jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról. A jelentések benyújtásának időbeli ütemezése tekintetében a karbonpiac működésére vonatkozó, a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése szerinti ütemterveket kell követni. A jelentéseknek tartalmazniuk kell a CBAM hatásainak értékelését.
- (69) Annak érdekében, hogy a CBAM hatálya alá tartozó egy vagy több harmadik ország gazdasági és ipari infrastruktúrájára nézve romboló következményekkel járó, előre nem látható, rendkívüli és provokáció nélkül felmerülő körülményekre gyorsan és hatékonyan lehessen reagálni, a Bizottságnak adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az ilyen jogalkotási javaslatnak – e rendelet célkitűzéseinek megőrzése mellett – meg kell határoznia a harmadik ország vagy országok által tapasztalt körülmények fényében legmegfelelőbb intézkedéseket. Ezen intézkedéseknek időben korlátozottnak kell lenniük.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság 2013/179/EU ajánlása (2013. április 9.) a termékek és a szervezetek életciklus-alapú környezeti teljesítményének mérésére és ismertetésére szolgáló egységes módszerek alkalmazásáról (HL L 124., 2013.5.4., 1. o.).

- (70) Folytatni kell a párbeszédet a harmadik országokkal, valamint teret kell adni az együttműködésnek és azon megoldásoknak, amelyek a CBAM végrehajtása során – különösen az átmeneti időszakban – az annak részleteire vonatkozó konkrét választások alapjául szolgálhatnak.
- (71) A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy pártatlan módon és az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban tárgyalásokat folytasson azon harmadik országokkal, amelyeknek az Unióval folytatott kereskedelmét e rendelet érinti, hogy a CBAM egyes elemeinek végrehajtása tekintetében feltárja a párbeszéd és az együttműködés lehetőségeit. A Bizottságnak meg kell vizsgálnia továbbá a harmadik országok szén-dioxid-árzási mechanizmusa figyelembevételét célzó megállapodások megkötésének lehetőségét is. Az Uniónak e célból technikai segítségnyújtást kell biztosítania a fejlődő országoknak és az Egyesült Nemzetek Szervezete besorolása szerinti legkevesbé fejlett országoknak.
- (72) A CBAM megvalósításához kétoldalú, többoldalú és nemzetközi együttműködést kell kialakítani a harmadik országokkal. E célból létre kell hozni a szén-dioxid-árzást vagy azzal összehasonlítható eszközöket alkalmazó országok fórumát (a továbbiakban: a klímaklub) annak érdekében, hogy minden országban ösztönzést nyerjen az ambiciózus éghajlat-politikák végrehajtása, és megnyíljon az út a globális szén-dioxid-árzási keret bevezetése előtt. A klímaklubnak nyitottnak, önkéntesnek, nem kizárólagosnak kell lennie, és a Párizsi Megállapodással összhangban különösen a nagyratörő éghajlatvédelmi ambíció célja felé kell irányulnia. A klímaklub egy többoldalú nemzetközi szervezet égisze alatt működhetne, és elő kell segítenie a kibocsátáscsökkentésre hatást gyakorló releváns intézkedések összehasonlítását és adott esetben összehangolását. A klímaklubnak a releváns éghajlatpolitikai intézkedések összehasonlíthatóságát is támogatnia kell azáltal, hogy tagjai körében biztosítja az éghajlatpolitikai nyomon követés, jelentéstétel és hitelesítés minőségét, és megteremti azokat az eszközöket, amelyek biztosítják az elköteleződést és az átláthatóságot az Unió és kereskedelmi partnerei között.
- (73) A Párizsi Megállapodásban foglalt célok harmadik országokban való elérésének további támogatása érdekében kívánatos, hogy az Unió továbbra is pénzügyi támogatást nyújtson az uniós költségvetésen keresztül az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz a legkevesbé fejlett országokban, többek között a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára és átalakítására irányuló erőfeszítéseik terén. Az említett uniós támogatásnak hozzá kell járulnia ahhoz is, hogy megkönnyítse az érintett iparágak alkalmazkodását az e rendeletről eredő új szabályozási követelményekhez.
- (74) Mivel a CBAM célja a tisztább termelés ösztönzése, az EU elkötelezett az alacsony és közepes jövedelmű harmadik országokkal való, a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára irányuló közös munka, illetve az erre irányuló támogatásnyújtás iránt, ami részét képezi az európai zöld megállapodás külső dimenziójának, és összhangban van a Párizsi Megállapodással is. Az Uniónak az uniós költségvetésen keresztül továbbra is támogatnia kell az említett országokat, különösen a legkevesbé fejlett országokat, hogy hozzájáruljon az e rendelet szerinti kötelezettségekhez való alkalmazkodásuk biztosításához. Az Uniónak emellett a többéves pénzügyi keret felső határán belül és az Unió által az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásához nyújtott pénzügyi támogatás keretében továbbra is támogatnia kell az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást ezekben az országokban, többek között a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára és átalakítására irányuló erőfeszítéseikben. Az Unió egy olyan új saját forrás bevezetésén dolgozik, amely a CBAM-tanúsítványok értékesítéséből származó bevételeken alapul.
- (75) Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2016/679 ⁽¹⁷⁾ és az (EU) 2018/1725 ⁽¹⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet.
- (76) A hatékonyság érdekében az 515/97/EK tanácsi rendeletet ⁽¹⁹⁾ e rendeletről értelemszerűen alkalmazni kell.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽¹⁹⁾ A Tanács 515/97/EK rendelete (1997. március 13.) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.).

- (77) E rendelet egyes nem alapvető rendelkezéseinek kiegészítése, illetve módosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében:
- e rendelet kiegészítése a III. melléklet 2. pontjában foglalt jegyzékből törölt harmadik országokra vagy területekre vonatkozó követelmények és eljárások meghatározásával annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet a villamos energia tekintetében alkalmazásra kerüljön ezen országokban vagy területeken;
 - a III. melléklet 1. vagy 2. pontjában felsorolt harmadik országok és területek jegyzékének módosítása akár az említett országoknak vagy területeknek az említett jegyzékbe való felvételével annak érdekében, hogy a CBAM-ből kizárják azon harmadik országokat vagy területeket, amelyek jövőbeli megállapodások esetén teljes mértékben integrálódnak az EU ETS-be, vagy összekapcsolódnak azzal, akár a harmadik országoknak vagy területeknek az említett jegyzékből való törlésével, ezáltal a CBAM hatálya alá vonva azokat, amennyiben ténylegesen nem számítják fel az EU ETS szerinti árat az Unióba exportált árukra;
 - e rendelet kiegészítése a hitelesítők akkreditációjának megadására, az akkreditált hitelesítők ellenőrzésére és felügyeletére, az akkreditáció visszavonására, valamint az akkreditáló testületek kölcsönös elismerésére és szakértői értékelésére vonatkozó feltételek meghatározásával;
 - e rendelet kiegészítése a CBAM-tanúsítványok értékesítésére és visszavásárlására vonatkozó időbeli ütemezés, igazgatás és egyéb vonatkozások további meghatározásával; és
 - az I. mellékletben szereplő árujegyzék módosítása kismértékben módosított áruk bizonyos körülmények között történő hozzáadásával a kijátszásra irányuló gyakorlatok kezelését célzó intézkedések megerősítése érdekében.

Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽²⁰⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen, a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (78) Az ilyen konzultációkat átlátható módon kell lefolytatni, és azok magukban foglalhatják az érdekelt felekkel, így például az illetékes szervekkel, az iparral (beleértve a kkv-kat is), a szociális partnerekkel – például a szakszervezetekkel –, a civil társadalmi szervezetekkel és a környezetvédelmi szervezetekkel folytatott előzetes konzultációkat.
- (79) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (80) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetését, valamint adott esetben közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását. A CBAM-nek ezért a bevételek elmaradásának elkerülése érdekében megfelelő és hatékony mechanizmusokra kell támaszkodnia.
- (81) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzését és ezáltal a globális szén-dioxid-kibocsátás mérséklését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok terjedelmük és hatásuk miatt jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (82) Az e rendelet szerinti felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok időben történő elfogadásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie,

⁽²⁰⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY, ALKALMAZÁSI KÖR ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet létrehoz egy, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust (a továbbiakban: a CBAM) az I. mellékletben felsorolt áruk beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kezelésére az Unió vámterületére történő behozataluk során, a kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése érdekében, ennek révén mérsékelve a globális szén-dioxid-kibocsátást és támogatva a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit, azáltal is, hogy ösztönzőket teremt a harmadik országok üzemeltetői általi kibocsátások csökkentésére.

(2) A CBAM kiegészíti az üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek Unión belüli kereskedelmére szolgáló, a 2003/87/EK irányelv alapján létrehozott rendszert (a továbbiakban: az EU ETS) azzal, hogy egyenértékű szabályokat alkalmaz az e rendelet 2. cikkében említett áruknak az Unió vámterületére történő behozatalára.

(3) A kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése érdekében a 2003/87/EK irányelv alapján létrehozott mechanizmusok helyébe a CBAM lép, tükrözve az EU ETS kibocsátási egységeinek az említett irányelv 10a. cikkével összhangban történő ingyenes kiosztásának mértékét.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet az I. mellékletben felsorolt, harmadik országból származó árukra alkalmazandó, amennyiben azon árukat vagy az azon árukból a 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárással létrejött feldolgozott termékeket behozzák az Unió vámterületére.

(2) Ez a rendelet akkor is alkalmazandó az e rendelet I. mellékletében felsorolt, harmadik országból származó árukra, amennyiben azon árukat, vagy az azon árukból a 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárással létrejött feldolgozott termékeket mesterséges szigetre, rögzített vagy úszó struktúrára vagy egyéb olyan, a kontinentális talapzaton vagy valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetében található struktúrára hozzák, amely az Unió vámterületével szomszédos.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza a CBAM ilyen árukra történő alkalmazásának részletes feltételeit, különösen az Unió vámterületére történő behozatal és a szabad forgalomba bocsátás fogalmával egyenértékű fogalmak, az ilyen áruk vonatkozásában a CBAM-nyilatkozat benyújtásával kapcsolatos eljárások, valamint a vámhatóságok által elvégzendő ellenőrzések tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, ez a rendelet nem alkalmazandó:

- a) az e rendelet I. mellékletében felsorolt, az Unió vámterületére behozott árukra, feltéve, hogy az ilyen áruk belső értéke küldeményenként nem haladja meg az 1186/2009/EK tanácsi rendelet ⁽²²⁾ 23. cikkében említett, elhanyagolható értékű árukra vonatkozóan meghatározott értéket;
- b) a harmadik országból érkező utasok személyi poggyászában lévő árukra, feltéve, hogy az ilyen áruk belső értéke nem haladja meg az 1186/2009/EK rendelet 23. cikkében említett, elhanyagolható értékű árukra vonatkozóan meghatározott értéket;

⁽²²⁾ A Tanács 1186/2009/EK rendelete (2009. november 16.) a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról (HL L 324., 2009.12.10., 23. o.).

c) az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽²³⁾ 1. cikkének 49. pontja értelmében katonai tevékenységekkel összefüggésben szállítandó vagy felhasználandó árukra.

(4) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve, e rendelet nem alkalmazandó a III. melléklet 1. pontjában felsorolt harmadik országokból és területekről származó árukra.

(5) A behozott árukat harmadik országból származónak kell tekinteni a 952/2013/EU rendelet 59. cikkében említett, a nem preferenciális származásra vonatkozó szabályokkal összhangban.

(6) A harmadik országokat és területeket a III. melléklet 1. pontjában kell felsorolni, amennyiben teljesítik a következő feltételek mindegyikét:

a) az adott harmadik országra vagy területre az EU ETS alkalmazandó, vagy az adott harmadik ország vagy terület és az Unió között olyan megállapodás jött létre, amely teljes mértékben összekapcsolja az EU ETS-t és az adott harmadik ország vagy terület kibocsátás-kereskedelmi rendszerét;

b) az áruk származási országában fizetett szén-dioxid-árat ténylegesen felszámítják ezen áruk beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátására, az EU ETS-nek megfelelően is alkalmazottakon túli, egyéb visszatérítés nélkül.

(7) Ha egy harmadik ország vagy terület olyan villamosenergia-piacca rendelkezik, amely piac-összekapcsolás révén integrálódott az Unió belső villamosenergia-piacával, és nincs technikai megoldás a CBAM alkalmazására a villamos energiának az adott harmadik országból vagy területről az Unió vámterületére történő behozatalára, az adott országból vagy területről történő villamosenergia-behozatal mentesül a CBAM alkalmazása alól, feltéve, hogy a Bizottság úgy értékelte, hogy a (8) bekezdéssel összhangban a következő feltételek mindegyike teljesül:

a) a harmadik ország vagy terület olyan megállapodást kötött az Unióval, amely kötelezettséget ír elő az uniós jog alkalmazására a villamos energia területén, beleértve a megújuló energiaforrások fejlesztésére irányuló jogszabályokat, valamint egyéb szabályokat az energiaügy, a környezetvédelem és a verseny területén;

b) az említett harmadik országban vagy területen a belső jogszabályok végrehajtják az uniós villamosenergia-piaci jogszabályok főbb rendelkezéseit, beleértve a megújuló energiaforrások fejlesztésére és a villamosenergia-piacok piac-összekapcsolására vonatkozó rendelkezéseket;

c) a harmadik ország vagy terület ütemtervet nyújtott be a Bizottság részére, amely tartalmazza a d) és e) pontban meghatározott feltételek végrehajtásához szükséges intézkedések elfogadásának menetrendjét;

d) a harmadik ország vagy terület elkötelezte magát a 2050-re teljesítendő klímasemlegesség mellett, és adott esetben ennek megfelelően hivatalosan kidolgozott és kommunikált az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) felé egy, az évszázad közepéig teljesítendő, hosszú távú, az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátást támogató, az említett célkitűzéssel összhangban álló fejlesztési stratégiát, és az említett kötelezettségvállalást a belső jogszabályaiban végrehajtotta;

e) a harmadik ország vagy terület a c) pontban említett ütemterv végrehajtásával igazolja a kitűzött határidők teljesítését, és azt, hogy jelentős előrelépés történt az éghajlatpolitikai fellépés területén a belső jogszabályoknak az említett ütemterv alapján az uniós joggal történő összehangolásának irányába, többek között az unióssal egyenértékű szintű szén-dioxid-árazás irányába, különösen ami a villamosenergia-termelést illeti; a villamos energiára vonatkozó kibocsátás-kereskedelmi rendszer végrehajtását – az EU ETS-szel egyenértékű áron – 2030. január 1-jéig kell véglegesíteni.

f) a harmadik ország vagy terület hatékony rendszert hozott létre arra, hogy megelőzze a villamos energiának az a)–e) pontban meghatározott feltételeket nem teljesítő egyéb harmadik országokból vagy területekről az Unióba történő közvetett behozatalát.

⁽²³⁾ A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámcodekx egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o.).

(8) A (7) bekezdésben meghatározott valamennyi feltételt teljesítő harmadik országot vagy területet a III. melléklet 2. pontjában kell felsorolni, valamint annak be kell nyújtania két jelentést e feltételek teljesítéséről: az első jelentést 2025. július 1-jéig, a másodikat pedig 2027. december 31-ig. A Bizottságnak 2025. december 31-ig, illetve 2028. július 1-jéig fel kell mérnie – különösen a (7) bekezdés c) pontjában említett ütemterv és a harmadik országtól vagy területtől kapott jelentések alapján –, hogy az említett harmadik ország vagy terület továbbra is teljesíti-e a (7) bekezdésben meghatározott feltételeket.

(9) A III. melléklet 2. pontjában felsorolt harmadik országot vagy területet törölni kell e jegyzékből, amennyiben a következő feltételek közül egy vagy több teljesül:

- a) a Bizottság indokoltan úgy véli, hogy az említett harmadik ország vagy terület nem mutatott kellő előrelépést a téren, hogy megfeleljen a (7) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyikének, vagy az említett harmadik ország vagy terület olyan intézkedést hozott, amely összeegyeztethetetlen az uniós éghajlatpolitikai és környezetvédelmi jogszabályokban meghatározott célkitűzésekkel;
- b) az említett harmadik ország vagy terület a dekarbonizációs célkitűzéseivel ellentétes lépéseket tett, így például állami támogatást biztosított olyan új termelési kapacitás kialakítására, amely több, mint 550 gramm fosszilis eredetű széndioxidot (a továbbiakban: CO₂) bocsát ki egy kilowattóra villamos energia után;
- c) a Bizottság bizonyítékkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az Unióba irányuló megnövekedett villamosenergia-export következtében az említett harmadik országban vagy területen termelt villamosenergia kilowattóránkénti kibocsátása 2026. január 1-jéhez képest legalább 5 %-kal nőtt.

(10) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kiegészítse e rendeletet oly módon, hogy követelményeket és eljárásokat határoz meg a III. melléklet 2. pontjában foglalt jegyzékből törölt harmadik országok és területek számára, hogy a villamos energia tekintetében biztosítsa e rendelet alkalmazását ezen országokra vagy területekre. Ha ilyen esetekben a piac-összekapcsolás összeegyeztethetetlen marad e rendelet alkalmazásával, a Bizottság dönthet úgy, hogy kizárja az említett harmadik országokat vagy területeket az uniós piac-összekapcsolásból, és explicit kapacitásfelosztást írhat elő az Unió és az említett harmadik országok vagy területek határán, hogy a CBAM alkalmazható legyen.

(11) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a III. melléklet 1. vagy 2. pontjában felsorolt harmadik országok vagy területek jegyzékeit oly módon, hogy harmadik országot vagy területet vesz fel azokba vagy töröl azokból, attól függően, hogy az említett harmadik ország vagy terület tekintetében teljesülnek-e az e cikk (6), (7) vagy (9) bekezdésében meghatározott feltételek.

(12) Az Unió megállapodásokat köthet harmadik országokkal vagy területekkel az ilyen országokban vagy területeken alkalmazott szén-dioxid-árzási mechanizmusoknak a 9. cikk alkalmazásában történő figyelembevétele céljából.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „árúk”: az I. mellékletben felsorolt áruk;
2. „üvegházhatású gázok”: az I. mellékletben meghatározott üvegházhatású gázok az említett mellékletben felsorolt minden egyes áru vonatkozásában;
3. „kibocsátás”: az üvegházhatású gázok légkörbe történő kibocsátása az áruk termelése során;
4. „behozatal”: a 952/2013/EU rendelet 201. cikkében foglaltak szerinti szabad forgalomba bocsátás;
5. „EU ETS”: az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmének rendszere a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek tekintetében, a légiközlekedési tevékenységek kivételével;
6. „az Unió vámterülete”: a 952/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározott terület;
7. „harmadik ország”: az Unió vámterületén kívül fekvő ország vagy terület;

8. „kontinentális talapzat”: az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének 76. cikkében meghatározott kontinentális talapzat;
9. „kizárólagos gazdasági övezet”: az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének 55. cikkében meghatározott kizárólagos gazdasági övezet, amelyet az említett egyezmény alapján valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetnek nyilvánított;
10. „belső érték”: az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének 48. pontjában a kereskedelmi árukra vonatkozóan meghatározott belső érték;
11. „piac-összekapcsolás”: az átviteli kapacitás felosztása egy uniós rendszeren keresztül, amely egyidejűleg párosítja az ajánlatokat és osztja fel az övezetközi kapacitásokat az (EU) 2015/1222 rendeletben meghatározottak szerint;
12. „explicit kapacitásfelosztás”: a határkeresztező átviteli kapacitás felosztása, amely elkülönül a villamosenergia-kereskedelemtől;
13. „illetékes hatóság”: az egyes tagállamok által a 11. cikkkel összhangban kijelölt hatóság;
14. „vámhatóságok”: a tagállamoknak a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 1. pontjában meghatározott vámigazgatásai;
15. „importőr”: vagy az a személy, aki a saját nevében és saját érdekében áruk szabad forgalomba bocsátása céljából vám-árnyilatkozatot nyújt be, vagy – amennyiben a vám-árnyilatkozatot a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselő nyújtja be – az a személy, akinek érdekében ilyen nyilatkozatot nyújtanak be;
16. „vám-árnyilatkozatot tevő személy”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 15. pontja szerinti nyilatkozattevő, aki a saját nevében, áruk szabad forgalomba bocsátása céljából vám-árnyilatkozatot nyújt be, vagy az a személy, akinek a nevében ilyen nyilatkozatot nyújtanak be;
17. „engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő”: az a személy, aki az illetékes hatóságtól a 17. cikkkel összhangban engedélyt kapott;
18. „személy”: természetes személy, jogi személy vagy olyan személyegyesülés, amely jogi személyiséggel nem rendelkezik, de ügyleti képességét az uniós vagy a nemzeti jog elismeri;
19. „valamely tagállamban letelepedett”:
 - a) természetes személy esetében minden olyan személy, akinek a lakóhelye valamely tagállamban van;
 - b) jogi személy vagy személyegyesülés esetében minden olyan személy, amelynek bejegyzett székhelye, központi ügyintézésének helye vagy állandó üzleti telephelye valamely tagállamban van;
20. „gazdálkodók nyilvántartási és azonosító száma (EORI-szám)”: a vámhatóság által a 952/2013/EU rendelet 9. cikkével összhangban a vámügyi nyilvántartásba vétel lefolytatása után kiosztott szám;
21. „közvetlen kibocsátás”: az áruk termelési folyamatából származó kibocsátás, beleértve a termelési folyamatok során felhasznált fűtés és hűtés termeléséből származó kibocsátásokat is, függetlenül a fűtés vagy hűtés termelésének helyétől;
22. „beágyazott kibocsátás”: az áruk termelése során felszabaduló közvetlen kibocsátás és a termelési folyamatok során felhasznált villamos energia termeléséből származó közvetett kibocsátás a IV. mellékletben meghatározott és a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban részletesebben előírt módszerekkel összhangban kiszámítva;
23. „CO₂-tonna-egyenérték”: egy metrikus tonnányi CO₂, vagy az I. mellékletben felsorolt bármely egyéb üvegházhatású gázból olyan mennyiség, amely azzal egyenértékű globális felmelegedési potenciállal rendelkezik;
24. „CBAM-tanúsítvány”: az áruk egy CO₂-tonna-egyenértéknek megfelelő beágyazott kibocsátásához tartozó elektronikus tanúsítvány;

25. „visszaadás”: a CBAM-tanúsítványok ellentételezése a behozott áruk bejelentett beágyazott kibocsátásával vagy a behozott áruk azon beágyazott kibocsátásával, amelyet be kellett volna jelenteni;
26. „termelési folyamat”: egy létesítményben az áruk termeléséhez szükséges vegyi és fizikai folyamatok;
27. „alapértelmezett érték”: a másodlagos adatok alapján kiszámított vagy azokból származtatott érték, amely az áruk beágyazott kibocsátását tükrözi;
28. „tényleges kibocsátás”: az áruk termelési folyamataiból és az e folyamatok során felhasznált villamos energia termeléséből származó elsődleges adatok alapján kiszámított, a IV. mellékletben foglalt módszerekkel összhangban megállapított kibocsátás;
29. „szén-dioxid-ár”: harmadik országban egy szén-dioxid-kibocsátáscsökkentési rendszer keretében adó, illeték vagy díj formájában vagy egy kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében kibocsátási egységek formájában fizetett pénzösszeg, amelyet az ilyen intézkedés hatálya alá tartozó és az áruk termelése során felszabaduló üvegházhatású gázokra számítanak;
30. „létesítmény”: olyan helyhez kötött műszaki egység, ahol termelési folyamatot végeznek;
31. „üzemeltető”: bármely személy, aki egy harmadik országban lévő létesítményt üzemeltet vagy irányít;
32. „nemzeti akkreditáló testület”: az egyes tagállamok által a 765/2008/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt nemzeti akkreditáló testület;
33. „EU ETS kibocsátási egység”: a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott kibocsátási egység az említett irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek vonatkozásában, a légközlekedési tevékenységek kivételével;
34. „közvetett kibocsátás”: az áruk termelési folyamatai során felhasznált villamos energia termeléséből származó kibocsátás, függetlenül a felhasznált villamos energia termelésének helyétől.

II. FEJEZET

AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐK KÖTELEZETTSÉGEI ÉS JOGAI

4. cikk

Áruk behozatala

Árukat csak engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő hozhat be az Unió vámterületére.

5. cikk

Engedély iránti kérelem

(1) Az Unió vámterületére történő árubehozatalt megelőzően minden olyan importőrnek, amely valamely tagállamban letelepedett, engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz iránti kérelmet (a továbbiakban: engedély iránti kérelem) kell benyújtania. Amennyiben az ilyen importőr a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselőt jelöl ki, és a közvetett vámjogi képviselő beleegyezik abba, hogy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőként járjon el, a közvetett vámjogi képviselőnek kell az engedély iránti kérelmet benyújtania.

(2) Amennyiben az importőr nem valamely tagállamban letelepedett, a közvetett vámjogi képviselőnek kell benyújtania az engedély iránti kérelmet.

(3) Az engedély iránti kérelmet a 14. cikkel összhangban létrehozott CBAM-nyilvántartáson keresztül kell benyújtani.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben a villamosenergia-behozatal átviteli kapacitása explicit kapacitásfelosztás útján kerül felosztásra, az a személy, akinek a kapacitást import céljára kiosztották, és aki ezt a kapacitást importra nominálja, e rendelet alkalmazásában engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek tekintendő azon tagállamban, ahol a személy vám-árunyilatkozatban nyilatkozott a villamos energia behozataláról. A behozatalt határonként kell mérni legfeljebb egy óra hosszú időtartamokon keresztül, és export vagy árutovábbítás levonása ugyanazon órában nem lehetséges.

A vám-árunyilatkozat benyújtásának helye szerinti tagállam illetékes hatósága nyilvántartásba veszi a személyt a CBAM-nyilvántartásban.

(5) Az engedély iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia a kérelmezőről:

- a) név, cím és elérhetőség;
- b) EORI-szám;
- c) az Unióban végzett fő gazdasági tevékenység;
- d) a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam adóhatósága által kiállított olyan tanúsítvány, amely szerint a kérelmezővel szemben nincs nemzeti adótartozásra irányuló visszafizetési felszólítás érvényben;
- e) olyan nyilatkozat, amely szerint a kérelmező nem vett részt vámjogszabályok, adózási szabályok vagy piaci visszaélésekre vonatkozó szabályok súlyos vagy ismételt megszegésében a kérelem benyújtásának évét megelőző öt év során, beleértve azt is, hogy a gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- f) a kérelmező e rendelet szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitásának igazolásához szükséges információk, továbbá, ha az illetékes hatóság kockázatelemzés alapján úgy dönt, az említett információkat alátámasztó dokumentumok, így például a legfeljebb három utolsó lezárt pénzügyi év eredményki-mutatása és mérlege;
- g) az Unió vámterületére irányuló árubehozatal pénzben kifejezett becsült értéke és mennyisége árutípusok szerint, a kérelem benyújtásának naptári évére és az azt követő naptári évre;
- h) azon személyek neve és elérhetősége, akiknek az érdekében a kérelmező adott esetben eljár.

(6) A kérelmező bármikor visszavonhatja a kérelmét.

(7) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilvántartáson keresztül haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot az e cikk (5) bekezdése szerint megadott információkban az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásáról szóló határozatnak a 17. cikk szerinti meghozatala után bekövetkezett bármely olyan változásról, amely befolyásolhatja az említett határozatot vagy az annak tárgyát képező engedély tartalmát.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a kérelmező, az illetékes hatóság és a Bizottság közötti kommunikációra, az engedély iránti kérelem egységes formátumára, az ilyen kérelem CBAM-nyilvántartáson keresztül történő benyújtására vonatkozó eljárásokra, az illetékes hatóság által az engedély iránti kérelmek e cikk (1) bekezdésének megfelelő feldolgozása során követendő eljárásra és határidőkre, valamint a villamosenergia-behozatalt bejelentő engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők illetékes hatóság általi azonosításával kapcsolatos szabályokra vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

6. cikk

CBAM-nyilatkozat

(1) Az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartás felhasználásával minden év május 31-ig – és első alkalommal 2027-ben a 2026-os évre vonatkozóan – be kell nyújtaniuk az illetékes hatósághoz egy, a megelőző naptári évre vonatkozó CBAM-nyilatkozatot.

(2) A CBAM-nyilatkozat a következő információkat tartalmazza:

- a) a megelőző naptári évben behozott egyes árutípusok összmenyisége, a villamos energia esetében megawattórában, a többi áru esetében tonnában kifejezve;
- b) az e bekezdés a) pontjában említett áruk teljes beágyazott kibocsátásai a megawattóránkénti villamos energiára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, vagy egyéb áruk esetében az egyes árutípusok egy tonnájára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, a 7. cikkel összhangban kiszámítva és a 8. cikkel összhangban hitelesítve;
- c) a visszaadandó CBAM-tanúsítványoknak az e bekezdés b) pontjában említett teljes beágyazott kibocsátásnak megfelelő teljes száma a származási országban fizetett szén-dioxid-ár alapján a 9. cikkel összhangban esedékes levonás után, valamint az EU ETS kibocsátási egységek 31. cikk szerinti ingyenes kiosztása mértékének figyelembevétele céljából szükséges kiigazítás után;
- d) akkreditált hitelesítők által a 8. cikk és a VI. melléklet alapján kiadott hitelesítői jelentések példányai.

(3) A 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek behozatala esetén az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban fel kell tüntetnie azon áruk beágyazott kibocsátását, amelyeket az aktív feldolgozási eljárás alá vontak, és amelyekből behozott feldolgozott termékek jöttek létre, még abban az esetben is, ha a feldolgozott termékek nem az e rendelet I. mellékletében felsorolt áruk. E bekezdés akkor is alkalmazandó, ha az aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek a 952/2013/EU rendelet 205. cikke szerinti tértiáruk.

(4) Amennyiben az e rendelet I. mellékletében felsorolt behozott áruk a 952/2013/EU rendelet 259. cikkében említett passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban kizárólag az Unió vámterületén kívül végzett feldolgozási műveletből származó kibocsátást kell feltüntetnie.

(5) Amennyiben a behozott áruk a 952/2013/EU rendelet 203. cikke szerinti tértiáruk, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban külön „nulla” értéket kell feltüntetnie az ezen árukhoz kapcsolódó teljes beágyazott kibocsátásra vonatkozóan.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan: a CBAM-nyilatkozat egységes formátuma, beleértve a létesítményenként, valamint származási országonként és árutípusonként megadandó, az e cikk (2) bekezdésében említett összértékeket alátámasztó részletes információkat, különösen a beágyazott kibocsátás és a megfizetett szén-dioxid-ár tekintetében; a CBAM-nyilatkozatnak a CBAM-nyilvántartáson keresztül történő benyújtására vonatkozó eljárás; és az e cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett CBAM-tanúsítványoknak a 22. cikk (1) bekezdésével összhangban történő visszaadására vonatkozó szabályok, különösen az eljárás és a visszaadandó tanúsítványoknak az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi kiválasztása tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

7. cikk

A beágyazott kibocsátás kiszámítása

(1) Az áruk beágyazott kibocsátását a IV. mellékletben meghatározott módszerek alapján kell kiszámítani. A II. mellékletben felsorolt áruk esetében kizárólag a közvetlen kibocsátást kell kiszámítani és figyelembe venni.

(2) A villamos energiától eltérő áruk beágyazott kibocsátását a tényleges kibocsátás alapján kell meghatározni a IV. melléklet 2. és 3. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően. Amennyiben a tényleges kibocsátás nem határozható meg pontosan, valamint közvetett kibocsátások esetén a beágyazott kibocsátást alapértelmezett értékekre való hivatkozással kell meghatározni a IV. melléklet 4.1. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően.

(3) A behozott villamos energia beágyazott kibocsátását alapértelmezett értékekre való hivatkozással kell meghatározni a IV. melléklet 4.2. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően, kivéve, ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő igazolja, hogy a beágyazott kibocsátásnak a IV. melléklet 5. pontjában felsorolt tényleges kibocsátások alapján történő meghatározására vonatkozó kritériumok teljesültek.

(4) A beágyazott közvetett kibocsátásokat a IV. melléklet 4.3. pontjában ismertetett és az e cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban részletesebben meghatározott módszereknek megfelelően kell kiszámítani, kivéve, ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő igazolja, hogy a beágyazott kibocsátásnak a IV. melléklet 6. pontjában felsorolt tényleges kibocsátások alapján történő meghatározására vonatkozó kritériumok teljesültek.

(5) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az V. mellékletben előírt követelményekkel összhangban nyilvántartást kell vezetnie a beágyazott kibocsátás kiszámításához szükséges információkról. Az említett nyilvántartásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy a 18. cikknek megfelelően akkreditált hitelesítők a 8. cikkel és a VI. melléklettel összhangban hitelesíteni tudják a beágyazott kibocsátást, valamint hogy a Bizottság és az illetékes hatóság a 19. cikk (2) bekezdésének megfelelően felül tudja vizsgálni a CBAM-nyilatkozatot.

(6) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie az (5) bekezdésben említett információkat tartalmazó nyilvántartást, beleértve a hitelesítői jelentést, az attól az évtől számított negyedik év végéig, amelyekben a CBAM-nyilatkozatot benyújtották vagy azt be kellett volna nyújtani.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében:

- a) a IV. mellékletben előírt számítási módszerek elemeinek alkalmazása, beleértve a termelési folyamatok és a releváns inputanyagok (prekurzorok) rendszerhatárainak, a kibocsátási tényezőknek, a tényleges kibocsátás létesítményspecifikus értékeinek és az alapértelmezett értékeknek a meghatározását és azoknak az egyes árukra való alkalmazását, valamint az azon adatok megbízhatóságának biztosításához szükséges módszerek előírását, amelyek alapján az alapértelmezett értékek meghatározandók, beleértve a részletezettségi szintet és az adatok hitelesítését, továbbá beleértve azon áruk további részletes meghatározását, amelyeket a IV. melléklet 1. pontjának alkalmazásában „egyszerű áruk” és „összetett áruk” kell tekinteni; az említett végrehajtási jogi aktusok meghatározzák azokat a feltételeket is, amelyek alapján úgy tekintendő, hogy a tényleges kibocsátások nem határozhatók meg megfelelően, valamint azon bizonyítékul szolgáló elemeket, amelyek igazolják, hogy a (2) bekezdés alkalmazásában az áruk termelési folyamatai során felhasznált villamos energia tekintetében a tényleges kibocsátás használatának indokolásához szükséges – és a IV. melléklet 5. és 6. pontjában felsorolt – kritériumok teljesülnek; és
- b) a (4) bekezdés szerinti számítási módszerek elemeinek a IV. melléklet 4.3. pontjával összhangban történő alkalmazása.

Objektíven indokolt esetben az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusoknak biztosítaniuk kell, hogy az alapértelmezett értékeket adott területekhez, régiókhoz vagy országokhoz hozzá lehessen igazítani a kibocsátást befolyásoló olyan objektív tényezők figyelembe vétele érdekében, mint például a jellemző energiaforrások vagy az ipari folyamatok. Az említett végrehajtási jogi aktusoknak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó létesítmények kibocsátási és tevékenységi adatainak nyomon követésére és hitelesítésére vonatkozó meglévő jogszabályokra – így különösen az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽²⁴⁾, az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendeletre és az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ⁽²⁵⁾ – kell épülniük. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

8. cikk

A beágyazott kibocsátás hitelesítése

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítania kell, hogy a 6. cikknek megfelelően benyújtott CBAM-nyilatkozatban szereplő teljes beágyazott kibocsátást a VI. mellékletben előírt hitelesítési elveknek megfelelően hitelesítse egy, a 18. cikk szerint akkreditált hitelesítő.

(2) A 10. cikknek megfelelően bejegyzett, harmadik országban lévő létesítményben termelt áruk beágyazott kibocsátása vonatkozásában az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő dönthet úgy, hogy a 10. cikk (7) bekezdésének megfelelően közölt hitelesített információkat használja fel az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettség teljesítéséhez.

⁽²⁴⁾ A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

⁽²⁵⁾ A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 19.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról (HL L 59., 2019.2.27., 8. o.).

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a VI. mellékletben meghatározott hitelesítési elvek alkalmazására vonatkozóan a következők tekintetében:

- a) annak lehetősége, hogy kellően indokolt körülmények között és a beágyazott kibocsátások megbízható becslésének veszélyeztetése nélkül mentesítse a hitelesítőt a releváns árukat termelő létesítmény látogatására vonatkozó kötelezettsége alól;
- b) a valótlanságok és meg nem felelések lényeges mivoltának megállapítására szolgáló küszöbértékek megállapítása; és
- c) a hitelesítői jelentéshez szükséges igazoló dokumentáció, beleértve annak formátumát is.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása esetén a Bizottság törekszik az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendeletben meghatározott eljárásokkal való egyenértékűsége és koherenciára. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

9. cikk

Harmadik országban fizetett szén-dioxid-ár

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a CBAM-nyilatkozatban igényelheti a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számának csökkentését annak érdekében, hogy a származási országban a bejelentett beágyazott kibocsátásért fizetett szén-dioxid-árat figyelembe vegyék. A csökkentés csak akkor igényelhető, ha a szén-dioxid-árat a származási országban ténylegesen kifizették. Ilyen esetben az említett országban rendelkezésre álló minden olyan visszatérítést vagy egyéb ellentételezési formát figyelembe kell venni, amely az említett szén-dioxid-ár csökkenését eredményezte volna.

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek nyilvántartást kell vezetnie az annak igazolásához szükséges dokumentációról, hogy a bejelentett beágyazott kibocsátásokra az áruk származási országában az (1) bekezdésben említettek szerint ténylegesen kifizetett szén-dioxid-ár vonatkozott. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie különösen az esetleges visszatérítésekkel vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formákkal kapcsolatos bizonyítékokat, különösen az említett ország releváns jogszabályaira való hivatkozásokat. Az említett dokumentációban szereplő információkat az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől és a származási ország hatóságaitól független személynek kell tanúsítania. Az említett független személy nevét és elérhetőségét fel kell tüntetni a dokumentációban. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie a szén-dioxid-ár tényleges kifizetésének bizonyítékait is.

(3) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie a (2) bekezdésben említett nyilvántartást az attól az évtől számított negyedik év végéig, amelyekben a CBAM-nyilatkozatot benyújtották vagy azt be kellett volna nyújtani.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdésnek megfelelően ténylegesen kifizetett éves átlagos szén-dioxid-árnak a visszaadandó CBAM-tanúsítványok száma ennek megfelelő csökkentésére való átváltására vonatkozóan – beleértve a külföldi pénznemben ténylegesen kifizetett éves átlagos szén-dioxid-árnak az éves átlagárfolyamon euróra történő átváltását –, a szén-dioxid-ár tényleges kifizetését igazoló szükséges bizonyítékokra vonatkozóan, az e cikk (1) bekezdésében említett bármely releváns visszatérítés vagy egyéb ellentételezési forma példáira vonatkozóan, az e cikk (2) bekezdésében említett független személy képesítésére vonatkozóan, valamint az említett személy függetlensége megállapításának feltételeire vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

10. cikk

Harmadik országbeli üzemeltetők és létesítmények nyilvántartásba vétele

(1) A harmadik országban található létesítmény üzemeltetőjének kérésére a Bizottságnak nyilvántartásba kell vennie az adott üzemeltetőre és létesítményre vonatkozó információkat a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartásban.

(2) Az (1) bekezdésben említett nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia, amelyeket a nyilvántartásba vételkor fel kell venni a CBAM-nyilvántartásba:

- a) az üzemeltető neve, címe és elérhetősége;

- b) az egyes létesítmények elhelyezkedése, beleértve a pontos címet és a földrajzi koordinátákat (szélességi és hosszúsági fokban hat tizedes jegyig megadva);
- c) a létesítmény fő gazdasági tevékenysége.

(3) A Bizottság értesíti az üzemeltetőt a CBAM-nyilvántartásban történő nyilvántartásba vételről. A nyilvántartásba vétel a létesítmény üzemeltetőjének arról való értesítésétől számított öt évig érvényes.

(4) Az üzemeltetőnek késedelem nélkül értesítenie kell a Bizottságot a (2) bekezdésben említett információkban a nyilvántartásba vételt követően bekövetkezett bármilyen változásról, és a Bizottságnak frissítenie kell a releváns információkat a CBAM-nyilvántartásban.

(5) Az üzemeltető:

- a) meghatározza a IV. mellékletben előírt módszernek megfelelően kiszámított beágyazott kibocsátást az e cikk (1) bekezdésében említett létesítményben termelt áruk típusa szerint;
- b) biztosítja, hogy az e bekezdés a) pontjában említett beágyazott kibocsátást a VI. mellékletben előírt hitelesítési elveknek megfelelően egy, a 18. cikk szerint akkreditált hitelesítő hitelesítse;
- c) megtartja a hitelesítési jelentés egy másolatát és az áruk beágyazott kibocsátásának kiszámításához szükséges információk nyilvántartását az V. mellékletben megállapított követelményeknek megfelelően a hitelesítés elvégzésétől számított négy évig.

(6) Az e cikk (5) bekezdésének c) pontjában említett nyilvántartásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a beágyazott kibocsátásoknak a 8. cikk és a VI. melléklet szerinti hitelesítését, valamint azt, hogy a 19. cikk (1) bekezdésének megfelelően felülvizsgálják az azon engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő által elkészített CBAM-nyilatkozatot, akivel e cikk (7) bekezdésével összhangban a releváns információkat közölték.

(7) Az üzemeltető a beágyazott kibocsátás e cikk (5) bekezdésében említett hitelesítésére vonatkozó információkat közölheti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevővel. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő jogosult arra, hogy a 8. cikkben említett kötelezettség teljesítése érdekében felhasználja az említett, vele közölt információkat.

(8) Az üzemeltető bármikor kérelmezheti a CBAM-nyilvántartásból való törlését. A Bizottság ilyen kérelem alapján és az illetékes hatóságok értesítését követően törli az üzemeltetőt, valamint az adott üzemeltetőre és annak létesítményére vonatkozó információkat a CBAM-nyilvántartásból, feltéve hogy ezekre az információkra nincs szükség a benyújtott CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálatához. A Bizottság, miután lehetőséget biztosított az érintett üzemeltetőnek a meghallgatásra, és konzultált a releváns illetékes hatóságokkal, akkor is törölheti az információkat, ha úgy ítéli meg, hogy az említett üzemeltetőre vonatkozó információ már nem pontos. A Bizottság az ilyen törlésekről tájékoztatja az illetékes hatóságokat.

III. FEJEZET

ILLETÉKES HATÓSÁGOK

11. cikk

Illetékes hatóságok

(1) Minden tagállam kijelöli az illetékes hatóságot az e rendelet szerinti funkciók és kötelezettségek elvégzésére, és arról értesíti a Bizottságot.

A Bizottság valamennyi illetékes hatóság jegyzékét hozzáférhetővé teszi a tagállamok számára, és ezt az információt közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, valamint ezt az információt hozzáférhetővé teszi a CBAM-nyilvántartásban.

(2) Az illetékes hatóságok megosztanak minden olyan információt, amely az e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik ellátásához alapvető fontosságú vagy releváns.

12. cikk

Bizottság

A Bizottság az e rendelet szerinti egyéb feladatok ellátása mellett segíti az illetékes hatóságokat az e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik ellátásában, és összehangolja tevékenységeiket azáltal, hogy támogatja az e rendelet hatálya alá tartozó bevált gyakorlatok megosztását, és azokra vonatkozó iránymutatásokat ad ki, továbbá előmozdítja az illetékes hatóságok közötti, valamint az illetékes hatóságok és a Bizottság közötti megfelelő információcserét és együttműködést.

13. cikk

Szakmai titoktartás és információk közlése

(1) Minden olyan, az illetékes hatóságok vagy a Bizottság által kötelezettségeik teljesítése során megszerzett információ, amely jellegénél fogva bizalmas, vagy amelyet bizalmas alapon adnak meg, szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozik. Az ilyen információkat az illetékes hatóságok vagy a Bizottság csak abban az esetben közzétehetik, ha az információkat szolgáltató személy vagy hatóság ezt előzetesen kifejezetten engedélyezte, vagy ha az uniós vagy a nemzeti jog ezt írja elő.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, annak biztosítása céljából, hogy a személyek teljesítsék az e rendelet szerinti kötelezettségeiket, valamint a vámjogszabályok alkalmazása érdekében az illetékes hatóságok és a Bizottság megoszthatnak ilyen információkat egymással, a vámhatóságokkal, a közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókért felelős hatóságokkal és az Európai Ügyészséggel. Az ilyen megosztott információk a szakmai titoktartás hatálya alá tartoznak, és semmilyen más személlyel vagy hatósággal nem közzétehetők, kivéve ha arra az uniós vagy nemzeti jog értelmében kerül sor.

14. cikk

CBAM-nyilvántartás

(1) A Bizottság létrehozza az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők CBAM-nyilvántartását egy egységes elektronikus adatbázis formájában, amely tartalmazza az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők CBAM-tanúsítványaira vonatkozó adatokat. A Bizottság a CBAM-nyilvántartásban szereplő információkat automatikusan és valós időben hozzáférhetővé teszi a vámhatóságok és az illetékes hatóságok számára.

(2) Az (1) bekezdésben említett CBAM-nyilvántartásnak tartalmaznia kell az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkkel kapcsolatos, különösen a következő információkat tartalmazó számlákat:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő neve, címe és elérhetősége;
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-száma;
- c) a CBAM-számlaszám;
- d) az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkre vonatkozóan a CBAM-tanúsítvány azonosító száma, értékesítési ára, értékesítésének időpontja, valamint visszaadásának, visszavásárlásának vagy törlésének időpontja.

(3) A CBAM-nyilvántartás annak külön szakaszában tartalmazza a 10. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilvántartásba vett, harmadik országbeli üzemeltetőkre és létesítményekre vonatkozó információkat.

(4) A CBAM-nyilvántartásban szereplő, a (2) és (3) bekezdésben említett információk bizalmasak, kivéve az üzemeltetők nevét, címét és elérhetőségét, valamint a harmadik országbeli létesítmények elhelyezkedését. Az üzemeltető dönthet úgy, hogy nem szeretné, hogy nevét, címét és elérhetőségét a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék. A CBAM-nyilvántartásban szereplő nyilvános információkat a Bizottság interoperábilis formátumban teszi hozzáférhetővé.

(5) A Bizottság az I. mellékletben felsorolt minden egyes árura vonatkozóan évente közzéteszi a behozott áruk összesített beágyazott kibocsátásait.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a CBAM-nyilvántartás infrastruktúrájára, valamint konkrét folyamataira és eljárásaira vonatkozóan, beleértve a 15. cikkben említett kockázatelemzést, az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett információkat tartalmazó elektronikus adatbázisokat, a CBAM-nyilvántartásban szereplő, a 16. cikkben említett számlák adatait, a CBAM-tanúsítványok értékesítésére, visszavásárlására és törlésére vonatkozó információknak a CBAM-nyilvántartásba történő, a 20. cikkben említett átvezetését, valamint a 25. cikk (3) bekezdésében említett információ-összevetést. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

15. cikk

Kockázatelemzés

(1) A Bizottság a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartásban nyilvántartott adatokkal és ügyletekkel kapcsolatban kockázatalapú ellenőrzéseket hajt végre annak biztosítására, hogy a CBAM-tanúsítványok vásárlásában, a velük való rendelkezésben, visszaadásukban, visszavásárlásukban és törlésükben ne legyenek szabálytalanságok.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti ellenőrzések során a Bizottság szabálytalanságokat állapít meg, erről tájékoztatja az érintett illetékes hatóságokat, hogy az azonosított szabálytalanságok korrigálása érdekében további vizsgálatokat lehessen végezni.

16. cikk

A CBAM-nyilvántartásban szereplő számlák

(1) A Bizottság minden egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőhöz egyéni CBAM-számlaszámot rendel.

(2) Minden engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára hozzáférést kell biztosítani a CBAM-nyilvántartásban szereplő számlájához.

(3) A Bizottság a 17. cikk (1) bekezdésében említett engedély megadását követően azonnal létrehozza a számlát, és erről értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt.

(4) Ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő beszüntette gazdasági tevékenységét vagy engedélyét visszavonták, a Bizottság lezárja az adott engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláját, feltéve hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő eleget tett az e rendelet szerinti valamennyi kötelezettségének.

17. cikk

Engedélyezés

(1) Amennyiben az 5. cikkel összhangban engedély iránti kérelmet nyújtanak be, a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságának meg kell adnia az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt, feltéve, hogy teljesülnek az e cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt valamennyi tagállamban el kell ismerni.

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadása előtt az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül konzultációs eljárást folytat le az engedély iránti kérelemről. A konzultációs eljárásba be kell vonni a többi tagállamban található illetékes hatóságokat és a Bizottságot, és az eljárás nem haladhatja meg a 15 munkanapot.

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásának kritériumai a következők:

- a) a kérelmező a kérelmet megelőző öt év során nem vett részt vámjogszabályok, adózási szabályok, piaci visszaélésekre vonatkozó szabályok vagy e rendelet, illetve az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok súlyos vagy ismételt megsértésében, így különösen a kérelmező gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- b) a kérelmező igazolja az e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitását;

- c) a kérelmező azon tagállamban letelepedett, ahol a kérelmet benyújtják; és
- d) a kérelmező a 952/2013/EU rendelet 9. cikkével összhangban EORI-számmal rendelkezik.

(3) Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az e cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok nem teljesülnek, vagy amennyiben a kérelmező nem adta meg az 5. cikk (5) bekezdésében felsorolt információkat, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadását el kell utasítani. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásának elutasítására vonatkozó ilyen határozatban meg kell adni az elutasítás indokait, és tájékoztatást kell nyújtani a fellebbezés lehetőségéről.

(4) Az illetékes hatóságnak az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt megadó határozatát rögzíteni kell a CBAM-nyilvántartásban, és a határozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő neve, címe és elérhetősége;
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-száma;
- c) a 16. cikk (1) bekezdésével összhangban az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőhöz rendelt CBAM-számlaszám;
- d) az e cikk (5) bekezdésével összhangban megkövetelt biztosíték.

(5) Az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott kritériumoknak való megfelelés céljából az illetékes hatóság biztosíték nyújtását követeli meg, ha a kérelmező az 5. cikk (1) bekezdése szerinti kérelem benyújtásának évét megelőző két pénzügyi évben nem volt letelepedett.

Az illetékes hatóságnak e biztosíték összegét azon CBAM-tanúsítványok összesített értékeként kiszámított összegben kell meghatároznia, amelyeket az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek – a 22. cikkkel összhangban – az 5. cikk (5) bekezdésének g) pontjával összhangban bejelentett áruk behozatala tekintetében vissza kellene adnia. A nyújtott biztosíték az Unióban működő valamely pénzügyi intézmény által első felszólításra fizetendő bankgarancia kell, hogy legyen, vagy egy másik biztosítéki forma, amely egyenértékű garanciát nyújt.

(6) Amennyiben az illetékes hatóság megállapítja, hogy a nyújtott biztosíték nem biztosítja, vagy már nem elégséges ahhoz, hogy biztosítsa az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitását, az illetékes hatóság előírja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek, hogy – saját választása szerint – nyújtson kiegészítő biztosítékot, vagy helyettesítse az eredeti biztosítékot új biztosítékkal az (5) bekezdésnek megfelelően.

(7) Az illetékes hatóság haladéktalanul felszabadítja a biztosítékot azon második év május 31. után, amelyben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a CBAM-tanúsítványokat a 22. cikknek megfelelően visszaadta.

(8) Az illetékes hatóság visszavonja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt, amennyiben:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő visszavonást kér; vagy
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő már nem felel meg az e cikk (2) vagy (6) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy részt vett a 22. cikk (1) bekezdésében említett, a CBAM-tanúsítványok visszaadására vonatkozó kötelezettség vagy a 22. cikk (2) bekezdésében említett, annak biztosítására vonatkozó kötelezettség súlyos vagy ismételt megszegésében, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számlája minden negyedév végén megfelelő számú CBAM-tanúsítványt tartalmazzon.

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz visszavonása előtt az illetékes hatóságnak biztosítania kell az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára a meghallgatás lehetőségét, és konzultációs eljárást kell lefolytatnia az ilyen státusz esetleges visszavonásáról. A konzultációs eljárásba be kell vonni a többi tagállamban található illetékes hatóságokat és a Bizottságot, és az eljárás nem haladhatja meg a 15 munkanapot.

A visszavonásról szóló határozatnak minden esetben tartalmaznia kell a határozat indokait, valamint a fellebbezési jogra vonatkozó információkat.

- (9) Az illetékes hatóságnak a CBAM-nyilvántartásban rögzítenie kell a következőkre vonatkozó információkat:
- a) azon kérelmezők, akiknek az engedély iránti kérelmét a (3) bekezdés alapján elutasították; és
 - b) azon személyek, akiknek az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszát a (8) bekezdés alapján visszavonták.
- (10) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja a következőkre vonatkozó feltételeket:
- a) az e cikk (2) bekezdésében említett kritériumok alkalmazása, ideértve azon kritériumot, hogy nem vettek részt az e cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti súlyos jogsértésben vagy ismételt jogsértésben;
 - b) az e cikk (5), (6) és (7) bekezdésében említett biztosíték alkalmazása;
 - c) az e cikk (8) bekezdésében említett súlyos vagy ismételt kötelezettségszegés kritériumainak alkalmazása;
 - d) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz e cikk (8) bekezdésében említett visszavonásának következményei; és
 - e) az e cikk (1) és (8) bekezdésében említett konzultációs eljárással kapcsolatos konkrét határidők és annak formátuma.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

18. cikk

A hitelesítők akkreditációja

(1) Bármely, az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelettel összhangban valamely releváns tevékenységcsoport tekintetében akkreditált személy e rendelet alkalmazásában akkreditált hitelesítőnek tekintendő. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusok útján azonosítsa a releváns tevékenységcsoportokat azáltal, hogy az akkreditált hitelesítőnek az e rendelet alkalmazásában végzendő hitelesítések elvégzéséhez szükséges képezéseit hozzárendeli az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, és az akkreditálási okiratban feltüntetett releváns tevékenységcsoportokhoz. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Egy nemzeti akkreditáló testület – kérelem alapján – e rendelet alkalmazásában hitelesítőként akkreditálhat egy személyt, amennyiben a részére benyújtott dokumentáció alapján úgy ítéli meg, hogy az ilyen személy – a beágyazott kibocsátásoknak a 8. és a 10. cikk alapján történő hitelesítésére vonatkozó feladatok végzése során – rendelkezik a VI. mellékletben említett hitelesítési elvek alkalmazásához szükséges kapacitással.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, meghatározva az e cikk (2) bekezdésében említett akkreditáció megadásának, az akkreditált hitelesítők ellenőrzésének és felügyeletének, az akkreditáció visszavonásának, valamint az akkreditáló testületek kölcsönös elismerésének és szakértői értékelésének feltételeit.

19. cikk

A CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálata

(1) A CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálata során a felügyeleti szerepet a Bizottság tölti be.

(2) A Bizottság egy felülvizsgálati stratégiának megfelelően felülvizsgálhatja a CBAM-nyilatkozatokat, beleértve a kockázati tényezőket, azon időszakon belül, amely az attól az évtől számított negyedik évvel ér véget, amelyben a CBAM-nyilatkozatokat be kellett volna nyújtani.

A felülvizsgálat állhat a CBAM-nyilatkozatban és a hitelesítői jelentésekben megadott információk ellenőrzéséből, amelynek alapjául a 25. cikkel összhangban a vámhatóságok által közölt információk, bármely egyéb releváns bizonyíték, valamint bármely szükségesnek vélt – többek között az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő telephelyén elvégzett – audit szolgál.

A Bizottság a felülvizsgálat megindítását és eredményeit a CBAM-nyilvántartáson keresztül közli a CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságával.

Az e bekezdés első albekezdésében említett időszakon belül az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága is felülvizsgálhat CBAM-nyilatkozatot. Az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül közli a Bizottsággal a felülvizsgálat megindítását és eredményeit.

(3) A Bizottság a CBAM uniós szintű végrehajtására vonatkozó kockázatelemzés alapján rendszeres időközönként meghatározza a konkrét kockázati tényezőket és a figyelmet igénylő pontokat, figyelembe véve a CBAM-nyilvántartásban szereplő információkat, a vámhatóságok által közölt adatokat és más releváns információforrásokat, ideértve a 15. cikk (2) bekezdése és a 25. cikk alapján elvégzett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

A Bizottság elősegíti továbbá a csalárd tevékenységekkel, valamint a 26. cikknek megfelelően kiszabott bírságokkal kapcsolatos információk cseréjét az illetékes hatóságokkal.

(4) Amennyiben valamely engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem nyújt be a 6. cikkel összhangban CBAM-nyilatkozatot, vagy amennyiben a Bizottság az e cikk (2) bekezdése szerint általa végzett felülvizsgálat alapján úgy véli, hogy a CBAM-tanúsítványok bejelentett száma nem helyes, a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján legkésőbb az azon évet követő év december 31-éig, amelyben a nyilatkozatot be kellett volna nyújtani, vagy adott esetben legkésőbb az azon évet követő negyedik év december 31-éig, amelyben a helytelen CBAM-nyilatkozatot benyújtották, értékeli az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő e rendelet szerinti kötelezettségeit. A Bizottság előzetes kalkulációt készít azon CBAM-tanúsítványok teljes számáról, amelyeket vissza kellett volna adni. A Bizottság ilyen előzetes kalkulációt indikatív jelleggel és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága által megállapított végleges kalkuláció sérelme nélkül nyújt az illetékes hatóságoknak.

(5) Amennyiben az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy a visszaadandó CBAM-tanúsítványok bejelentett száma nem helyes, vagy hogy nem nyújtottak be a 6. cikknek megfelelően CBAM-nyilatkozatot, a Bizottság által rendelkezésre bocsátott információt figyelembe véve meg kell határoznia azon CBAM-tanúsítványok számát, amelyeket az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek vissza kellett volna adnia.

Az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt a meghatározott CBAM-tanúsítványok számára vonatkozó határozatáról, és kéri, hogy az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő egy hónapon belül adja vissza a kiegészítő CBAM-tanúsítványokat.

Az illetékes hatóság határozatának tartalmaznia kell a határozat indokait, valamint a fellebbezési jogra vonatkozó információkat. A határozatról a CBAM-nyilvántartáson keresztül is értesítést kell küldeni.

Amennyiben az illetékes hatóság a Bizottságtól e cikk (2) és (4) bekezdésével összhangban kapott előzetes kalkuláció kézhezvételét követően úgy határoz, hogy nem tesz semmilyen intézkedést, az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

(6) Ha az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy a visszaadott CBAM-tanúsítványok száma meghaladja azon tanúsítványokét, amelyeket vissza kellett volna adni, erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot. A többletként leadott CBAM-tanúsítványokat a 23. cikkel összhangban vissza kell vásárolni.

IV. FEJEZET

CBAM-TANÚSÍTVÁNYOK

20. cikk

A CBAM-tanúsítványok értékesítése

(1) A tagállam egy közös központi platformon keresztül értékesíti a CBAM-tanúsítványokat az adott tagállamban letelepedett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek.

(2) A Bizottság egy, a Bizottság és a tagállamok közötti közös közbeszerzési eljárást követően létrehozza és irányítja a közös központi platformot.

A Bizottság és az illetékes hatóságok hozzáféréssel rendelkeznek a közös központi platformon tárolt információkhoz.

(3) A CBAM-tanúsítványok közös központi platformon történő értékesítésére, visszavásárlására és törlésére vonatkozó információkat minden munkanap végén át kell vezetni a CBAM-nyilvántartásba.

(4) A CBAM-tanúsítványokat a 21. cikknek megfelelően kiszámított áron kell értékesíteni az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek.

(5) A Bizottság biztosítja, hogy minden CBAM-tanúsítványhoz a létrehozásakor hozzárendeljenek egy egyedi azonosító számot. A Bizottság a CBAM-tanúsítvány egyedi azonosító számát, valamint az értékesítési árat és időpontját rögzíti a CBAM-nyilvántartásban, az említett tanúsítványt megvásárló engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláján.

(6) A Bizottság a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése céljából, tovább részletezve a CBAM-tanúsítványok értékesítésének és visszavásárlásának kezelésével kapcsolatos időbeli ütemezést, igazgatást és egyéb vonatkozásokat, összhangra törekedve az 1031/2010/EU bizottsági rendelet ⁽²⁶⁾ eljárásaival.

21. cikk

A CBAM-tanúsítványok ára

(1) A Bizottság a CBAM-tanúsítványok árát az EU ETS kibocsátási egységeknek az árverési platformon elért záró árának átlagaként számítja ki minden naptári hétre vonatkozóan az 1031/2010/EU rendeletben meghatározott eljárással összhangban.

Azon naptári hetek esetében, amelyekre nincs tervezett árverés az árverési platformon, a CBAM-tanúsítványok ára az EU ETS kibocsátási egységek utolsó olyan héten elért záró árának átlaga, amelyen az árverési platformon árverésekre került sor.

(2) Az (1) bekezdés második albekezdésében említettek szerinti átlagárát a Bizottság a következő naptári hét első munkanapján honlapján vagy bármely más megfelelő módon közzéteszi. Ezt az árat a közzétételét követő első munkanaptól a következő naptári hét első munkanapjáig kell alkalmazni.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap végrehajtási jogi aktusok elfogadására a CBAM-tanúsítványok átlagárának kiszámításához szükséges, az e cikk (1) bekezdésében előírt módszer és az említett ár közzétételére vonatkozó gyakorlati rendelkezések alkalmazásáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

22. cikk

A CBAM-tanúsítványok visszaadása

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek minden év május 31-ig – és első alkalommal 2027-ben a 2026-os évre vonatkozóan – a CBAM-nyilvántartáson keresztül olyan számú CBAM-tanúsítványt kell visszaadnia, amely megfelel a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerint bejelentett és a 8. cikkkel összhangban hitelesített, a visszaadást megelőző naptári évre vonatkozó beágyazott kibocsátásnak. A Bizottság a visszaadott CBAM-tanúsítványokat törli a CBAM-nyilvántartásból. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítania kell, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján elérhető legyen a szükséges számú CBAM-tanúsítvány.

⁽²⁶⁾ A Bizottság 1031/2010/EU rendelete (2010. november 12.) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól (HL L 302., 2010.11.18., 1. o.).

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítania kell, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján található CBAM-tanúsítványok száma minden negyedév végén megfeleljen a beágyazott kibocsátások legalább 80 %-ának, amely érték az alapértelmezett értékekre hivatkozással a IV. mellékletben meghatározott módszerekkel összhangban kerül megállapításra, minden, a naptári év kezdete óta általa behozott áru vonatkozásában.

(3) Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláján lévő CBAM-tanúsítványok száma nem felel meg a (2) bekezdés szerinti kötelezettségeknek, a CBAM-nyilvántartáson keresztül értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságát.

Az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt arról, hogy az értesítéstől számított egy hónapon belül a számláján elegendő számú CBAM-tanúsítványt kell biztosítani.

Az illetékes hatóságnak a CBAM-nyilvántartásban nyilvántartásba kell vennie az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek küldött értesítést és a tőle kapott választ.

23. cikk

A CBAM-tanúsítványok visszavásárlása

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő kérelme alapján az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam visszavásárolja a nyilatkozattevő CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján fennmaradó CBAM-tanúsítvány-többletet azt követően, hogy a tanúsítványokat a 22. cikknek megfelelően visszaadták.

A Bizottság a CBAM-tanúsítvány-többletet a 20. cikkben említett közös központi platformon keresztül az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam nevében visszavásárolja. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a visszavásárlási kérelmet minden olyan év június 30-áig benyújtja, amelyben CBAM-tanúsítványok visszaadására került sor.

(2) Az (1) bekezdésben említett visszavásárlás tárgyát képező tanúsítványok számát az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő által az előző naptári év során vásárolt CBAM-tanúsítványok teljes számának egyharmadára kell korlátozni.

(3) Minden CBAM-tanúsítvány visszavásárlási ára az az ár, amennyit az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő az adott tanúsítványért a vásárlás idején fizetett.

24. cikk

A CBAM-tanúsítványok érvénytelenítése

Minden év július 1-jén a Bizottság érvénytelenít minden olyan CBAM-tanúsítványt, amelyet az előző naptári évet megelőző évben vásároltak, és amely az adott engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő CBAM-nyilvántartásban lévő számláján megmaradt. Ezen CBAM-tanúsítványok érvénytelenítésére ellentételezés nélkül kerül sor.

Amennyiben a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számát egy tagállamban folyamatban lévő jogvita keretében vitatják, a Bizottság a vitatott mennyiségnek megfelelő mértékben felfüggeszti a CBAM-tanúsítványok érvénytelenítését. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága haladéktalanul közöl minden releváns információt a Bizottsággal.

V. FEJEZET

AZ ÁRUK BEHOZATALÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

25. cikk

Az áruk behozatalára vonatkozó szabályok

- (1) A vámhatóságok kizárólag az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi árubehozatalt teszik lehetővé.
- (2) A vámhatóságok – különösen a 952/2013/EU rendelet 56. cikkének (5) bekezdése alapján létrehozott felügyeleti mechanizmus révén – rendszeres időközönként és automatikusan konkrét információkat közölnek a Bizottsággal a behozatalra bejelentett árukról. Ez az információ magában foglalja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-számát és CBAM-számlaszámát, az áruk nyolcjegyű KN-kódját, a mennyiséget, a származási országot, a vám-árnyilatkozat keltét és a vámeljárást.
- (3) A Bizottság az e cikk (2) bekezdésében említett információkat közli az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedése szerinti tagállam illetékes hatóságával, és minden egyes CBAM-nyilatkozattevő esetében összeveti ezen információkat a 14. cikk szerinti CBAM-nyilvántartásban szereplő adatokkal.
- (4) A 952/2013/EU rendelet 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban a vámhatóságok a kötelezettségeik teljesítése során általuk szerzett – vagy a számukra bizalmas alapon nyújtott – bizalmas információkat közölhetik a Bizottsággal és annak a tagállamnak az illetékes hatóságával, amely az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt megadta.
- (5) Az 515/97/EK rendeletet e rendeletre értelemszerűen alkalmazni kell.
- (6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az információk körének meghatározására, valamint az információk e cikk (2) bekezdése szerinti közzétételének gyakoriságára, ütemezésére és módjára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

VI. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

26. cikk

Bírságok

- (1) Azon engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő, aki nem adja vissza minden egyes év május 31-ig a megelőző naptári év során behozott áruk beágyazott kibocsátásának megfelelő számú CBAM-tanúsítványt, bírság megfizetésére köteles. Az ilyen bírság a 2003/87/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott és az irányelv 16. cikkének (4) bekezdése szerint megnövelt, az áruk behozatalának évében alkalmazandó többletkibocsátási bírsággal azonos. Az ilyen bírság minden egyes olyan CBAM-tanúsítványra vonatkozóan alkalmazandó, amelyet az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem adott vissza.
- (2) Amennyiben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől eltérő személy anélkül hoz be árukat az Unió vámterületére, hogy eleget tenne az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az említett személy bírság megfizetésére köteles. Az ilyen bírságnak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie, összegének – különösen az ilyen meg nem felelés időtartamától, súlyosságától, terjedelmétől, szándékos jellegétől és ismétlődésétől, valamint az adott személy illetékes hatósággal való együttműködésének szintjétől függően – az (1) bekezdésben említett bírság összegének három-öttszörösét kell kitennie, és az az áruk bevezetésének évében alkalmazandó minden egyes olyan CBAM-tanúsítványra vonatkozóan, amelyet az érintett személy nem adott vissza.
- (3) A bírság megfizetése nem mentesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt azon kötelezettsége alól, hogy az adott évben visszaadja az esedékes számú CBAM-tanúsítványt.

(4) Ha az illetékes hatóság megállapítja – többek között a Bizottság által a 19. cikknek megfelelően elkészített előzetes kalkuláció fényében –, hogy valamely engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem tett eleget a CBAM-tanúsítványok visszaadásával kapcsolatos, az e cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek, vagy hogy valamely személy az e cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint anélkül vezetett be árukat az Unió vámterületére, hogy eleget tett volna az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az illetékes hatóság kiszabja az esettől függően az e cikk (1) vagy (2) bekezdése szerinti bírságot. E célból az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt, vagy – amennyiben e cikk (2) bekezdése alkalmazandó – az adott személyt:

- a) arról, hogy az illetékes hatóság arra a következtetésre jutott, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személy nem tett eleget az e rendelet szerinti kötelezettségeknek;
- b) következtetésének okairól;
- c) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőre vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személyre kiszabott bírság összegéről;
- d) a bírság esedékességének napjáról;
- e) arról, hogy milyen intézkedést kell hoznia az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személynek a bírság megfizetése céljából; és
- f) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személy fellebbezéshez való jogáról.

(5) Amennyiben a bírságot az esedékességnek a (4) bekezdés d) pontjában említett napjáig nem fizették meg, az illetékes hatóság az adott tagállam nemzeti joga szerint rendelkezésére álló valamennyi eszközzel biztosítja a bírság megfizetését.

(6) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) és (2) bekezdésben említett bírságra vonatkozó határozatokat, és rögzítik az (5) bekezdésben említett végső fizetést a CBAM-nyilvántartásban.

27. cikk

Kijátszás

(1) A Bizottság – e cikknek megfelelően – releváns és objektív adatok alapján jár el az e rendelet kijátszására irányuló gyakorlatok kezelése céljából.

(2) A kijátszásra irányuló gyakorlatok az árukkal való kereskedelem mintájának olyan megváltozását jelentik, amely olyan gyakorlatból, eljárásból vagy munkából ered, amelyet az e rendeletben megállapított kötelezettségek teljes egészében vagy részben történő elkerülésétől eltérő, más észszerű ok vagy gazdasági indok nem támaszt alá kielégítő mértékben. Az ilyen gyakorlat, eljárás vagy munka többek között a következőkből állhat:

- a) az érintett áruk kismértékű módosítása abból a célból, hogy az említett áruk olyan KN-kódok hatálya alá tartozzanak, amelyek nincsenek felsorolva az I. mellékletben, kivéve, ha a módosítás megváltoztatja lényeges jellemzőiket;
- b) a szállítmányok olyan küldeményekre bontása mesterséges módon, amely részek belső értéke nem haladja meg a 2. cikk (3) bekezdésében említett küszöbértéket.

(3) A Bizottság a kijátszásra irányuló gyakorlatok azonosítása céljából uniós szinten folyamatosan nyomon követi a helyzetet, többek között piacfelügyelet útján vagy bármely releváns információforrás, így például a civil társadalmi szervezetek beadványai és jelentései alapján.

(4) Valamely tagállam, illetve a (2) bekezdésben említett bármely helyzet által érintett vagy abból előnyhöz jutott fél értesítheti a Bizottságot, ha kijátszásra irányuló gyakorlatokkal szembesül. A közvetlenül érintett vagy előnyhöz jutott felektől eltérő érdekelt felek, így például környezetvédelmi szervezetek és nem kormányzati szervezetek, amelyek kijátszásra irányuló gyakorlatokra utaló konkrét bizonyítékot találnak, szintén értesíthetik a Bizottságot.

(5) A (4) bekezdésben említett értesítésnek meg kell jelölnie az alapjául szolgáló indokokat és magában kell foglalnia az e rendelet kijátszására vonatkozó állítás alátámasztására szolgáló releváns adatokat és statisztikákat. A Bizottság vizsgálatot indít a kijátszásra vonatkozó állítással kapcsolatban, akár akkor, ha valamely tagállam vagy egy érintett, előnyhöz jutott vagy más érdekelt fél tett arról értesítést – feltéve, hogy az értesítés megfelel az e bekezdésben említett követelményeknek –, akár akkor, ha a Bizottság maga határoz úgy, hogy ilyen vizsgálatra van szükség. A Bizottságot az illetékes hatóságok és a vámhatóságok segíthetik a vizsgálat lefolytatásában. A Bizottság az értesítés napjától számított kilenc hónapon belül lezárja a vizsgálatot. Vizsgálat indításakor a Bizottság értesíti az összes illetékes hatóságot.

(6) Amennyiben a Bizottságnak – figyelembe véve a releváns adatokat, jelentéseket és statisztikákat, beleértve a vámhatóságok által megadottakat is – elegendő oka van azt feltételezni, hogy az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett körülmények egy vagy több tagállamban egy kialakult minta révén fennállnak, felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben foglalt árujegyzék módosítására azáltal, hogy ahhoz hozzáadja a releváns, az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett, kismértékben módosított termékeket a kijátszás elleni célokból.

VII. FEJEZET

A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA ÉS A BIZOTTSÁGI ELJÁRÁS

28. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 2. cikk (10) bekezdésében, a 2. cikk (11) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében és a 27. cikk (6) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2023. május 17-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (10) bekezdésében, a 2. cikk (11) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében és a 27. cikk (6) bekezdésében említett felhatalmazást.

(4) A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(5) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(6) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(7) A 2. cikk (10) bekezdése, a 2. cikk (11) bekezdése, a 18. cikk (3) bekezdése, a 20. cikk (6) bekezdése és a 27. cikk (6) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

29. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a CBAM-bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

VIII. FEJEZET

FELÜLVIZSGÁLAT ÉS JELENTÉSTÉTEL

30. cikk

A Bizottság általi felülvizsgálat és jelentéstétel

- (1) A Bizottság a releváns érdekelt felekkel egyeztetve összegyűjti a szükséges információkat e rendelet hatályának a (2) bekezdés a) pontjában leírt és ugyanazon pont szerinti kiterjesztése, valamint a beágyazott kibocsátásoknak a környezeti lábnyom módszerei alapján történő kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozása céljából.
- (2) A 32. cikkben említett átmeneti időszak lejárta előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról.

A jelentés a következők értékelését tartalmazza:

- a) a hatály kiterjesztésének lehetősége a következőkre:
 - i. a II. mellékletben felsorolt áruk beágyazott közvetett kibocsátásai;
 - ii. az I. mellékletben felsorolt áruk szállításából és a szállítási szolgáltatásokból származó beágyazott kibocsátások;
 - iii. az I. mellékletben felsoroltaktól eltérő, a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett egyéb áruk, különösen szerves vegyi anyagok és polimerek;
 - iv. az I. mellékletben felsorolt áruk egyéb inputanyagai (prekursorai);
- b) a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett, a 2003/87/EK irányelv 10b. cikke alapján azonosított ágazatok alapján az e rendelet I. mellékletében foglalt jegyzékbe felveendő áruk azonosítására használandó kritériumok; ezen értékelést az áruk e rendelet hatálya alá történő fokozatos bevonására vonatkozó, 2030-ban véget érő ütemtervnek kell kísélnie, figyelembe véve különösen a vonatkozó kibocsátásáthelyezési kockázatuk szintjét;
- c) az I. mellékletben foglalt jegyzékbe felveendő egyéb áruk beágyazott kibocsátásának kiszámítására vonatkozó műszaki követelmények;
- d) az éghajlatpolitikai fellépéssel kapcsolatos nemzetközi egyeztetések során elért eredmények;
- e) az irányítási rendszer, beleértve az igazgatási költségeket is;
- f) e rendelet hatása egyrészt a fejlődő országokból behozott, az I. mellékletben felsorolt árukra – különös tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete által meghatározott legkevesebb fejlett országokra –, másrészt a nyújtott technikai segítség hatására;
- g) a közvetett kibocsátásoknak a 7. cikk (7) bekezdése és a IV. melléklet 4.3. pontja alapján történő kiszámítására vonatkozó módszertan.

(3) A Bizottság legalább egy évvel az átmeneti időszak vége előtt jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely azonosítja az I. mellékletben felsorolt áruk értékláncának alsóbb szintjein található azon termékeket, amelyeknek e rendelet hatálya alá vonását ajánlja. E célból a Bizottság kellő időben kidolgoz egy olyan módszertant, amely a kumulált üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a kibocsátásáthelyezési kockázat szempontjából fennálló relevancián alapul.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett jelentésekhez adott esetben jogalkotási javaslatot kell csatolni az átmeneti időszak végéig, beleértve egy részletes hatásvizsgálatot is, különösen e rendelet hatályának az említett jelentésekben levont következtetések alapján történő kiterjesztése céljából.

(5) A Bizottság – a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott éves jelentésének részeként – az átmeneti időszak végétől kezdve két évente értékeli, hogy mennyire hatékony a CBAM az Unióban termelt, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló kivitelre szánt áruk kibocsátásáthelyezési kockázatának kezelésében. A jelentésben különösen értékelni kell a CBAM-ágazatokban az uniós kivitel alakulását, valamint az említett áruk kereskedelmi forgalmának és beágyazott kibocsátásának világpiaci alakulását. Amennyiben a jelentés arra a következtetésre jut, hogy az Unióban termelt, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló kivitelre szánt áruk esetében fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat, a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot terjeszt elő az említett kockázat oly módon történő kezelése érdekében, amely megfelel a Kereskedelmi Világszervezet jogának, és figyelembe veszi az Unióban található létesítmények dekarbonizációját.

(6) A Bizottság nyomon követi a CBAM működését annak érdekében, hogy értékelje annak hatásait és alkalmazásának lehetséges kiegészítéseit.

2028. január 1-jéig, valamint azt követően két évente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról és a CBAM működéséről. A jelentésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) annak értékelése, hogy a CBAM milyen hatással van a következőkre:

- i. a kibocsátásáthelyezés, többek között a kivittel kapcsolatban;
- ii. a lefedett ágazatok;
- iii. a belső piac, valamint gazdasági és területi hatás az egész Unióban;
- iv. az infláció és a nyersanyagok ára;
- v. az I. mellékletben felsorolt árukat felhasználó iparágakra gyakorolt hatás;
- vi. a nemzetközi kereskedelem, beleértve az erőforrások átcsoportosítását; és
- vii. a legkevésbé fejlett országok;

b) a következők értékelése:

- i. az irányítási rendszer, beleértve a CBAM-nyilatkozattevők engedélyezésére vonatkozó, tagállamok általi végrehajtás és igazgatás értékelését;
- ii. e rendelet hatálya;
- iii. a kijátszásra irányuló gyakorlatok;
- iv. a bírságok alkalmazása a tagállamokban;

c) a vizsgálatok eredményei és a kiszabott bírságok;

d) származási országonként összesített információk az I. mellékletben felsorolt különböző áruk tekintetében a kibocsátási intenzitásról.

(7) Amennyiben a CBAM tárgyát képező egy vagy több harmadik ország ellenőrzésén kívül eső, előre nem látható, rendkívüli és indokolatlan esemény következik be, és ez az esemény pusztító következményekkel jár az ilyen érintett ország vagy országok gazdasági és ipari infrastruktúrájára nézve, a Bizottság értékeli a helyzetet és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyet adott esetben jogalkotási javaslat kísér e rendelet módosítására az említett rendkívüli körülmények kezeléséhez szükséges átmeneti intézkedések meghatározása révén.

(8) Az e rendelet 32. cikkében említett átmeneti időszak végétől kezdve – az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁷⁾ 41. cikke szerinti éves jelentéstétel részeként – a Bizottság értékeli, hogy az említett rendelet szerinti finanszírozás hogyan járult hozzá a legkevésbé fejlett országok feldolgozóiparának dekarbonizációjához, és jelentést készít erről.

IX. FEJEZET

ÖSSZEHANGOLÁS A KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK EU ETS KERETÉBEN TÖRTÉNŐ INGYENES KIOSZTÁSÁVAL

31. cikk

A kibocsátási egységek ingyenes kiosztása az EU ETS keretében és a CBAM-tanúsítványok visszaadására vonatkozó kötelezettség

(1) Az e rendelet 22. cikkével összhangban visszaadandó CBAM-tanúsítványokat ki kell igazítani oly módon, hogy tükrözzék azt, hogy az EU ETS kibocsátási egységek milyen mértékben kerülnek ingyenesen kiosztásra a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének megfelelően az e rendelet I. mellékletében felsorolt árukat az Unión belül termelő létesítmények számára.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említettek szerinti kiigazítás kiszámítására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról. Az ilyen részletes szabályokat az I. mellékletben felsorolt árukat az Unión belül termelő létesítmények számára való ingyenes kibocsátási egység-kiosztásra az EU ETS keretében alkalmazott elvekre való hivatkozással kell kidolgozni, figyelembe véve az EU ETS keretében az ingyenes kiosztásra vonatkozóan alkalmazott különböző referenciaértékeket abból a célból, hogy e referenciaértékek kombinálásával megfelelő értékeket lehessen rendelni az érintett árukhoz, továbbá figyelembe véve a releváns inputanyagokat (prekurzorokat). Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

X. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Az átmeneti időszak hatálya

A 2023. október 1-jétől 2025. december 31-ig tartó átmeneti időszakban az importőr e rendelet szerinti kötelezettségei az e rendelet 33., 34. és 35. cikkében meghatározott jelentéstételi kötelezettségekre korlátozódnak. Amennyiben az importőr valamely tagállamban letelepedett, és a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselőt jelöl ki, és amennyiben a közvetett vámjogi képviselő ebbe beleegyezik, a jelentéstételi kötelezettségek az ilyen közvetett vámjogi képviselőre alkalmazandók. Amennyiben az importőr nem valamely tagállamban letelepedett, a jelentéstételi kötelezettségek a közvetett vámjogi képviselőre alkalmazandók.

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédosági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

33. cikk

Áruk behozatala

- (1) A vámhatóságoknak legkésőbb az áruk szabad forgalomba bocsátásakor tájékoztatniuk kell az importőrt, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőt a 35. cikkben említett jelentéstételi kötelezettségről.
- (2) A vámhatóságok – különösen a 952/2013/EU rendelet 56. cikkének (5) bekezdése alapján létrehozott felügyeleti mechanizmus révén vagy elektronikus adattovábbítási eszközök révén – rendszeres időközönként és automatikusan közlik a Bizottsággal a behozott árukra vonatkozó információkat, beleértve a passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékeket is. Az ilyen információk magukban kell, hogy foglalják a vám-árnyilatkozatot tevő személy és az importőr EORI-számát, a nyolcjegyű KN-kódot, a mennyiséget, a származási országot, a vám-árnyilatkozat keltét és a vámeljárást.
- (3) A Bizottság közli a (2) bekezdésben említett információkat a vám-árnyilatkozatot tevő személy és adott esetben az importőr letelepedési helye szerinti tagállamok illetékes hatóságaival.

34. cikk

Bizonyos vámeljárasokra vonatkozó jelentéstételi kötelezettség

- (1) A 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek behozatala esetén az e rendelet 35. cikkében említett jelentéstételi kötelezettségnek ki kell terjednie azokra az árukra is, amelyeket aktív feldolgozási eljárás alá vontak, és amelyekből behozott feldolgozott termékek jönnek létre, még abban az esetben is, ha a feldolgozott termékek nincsenek felsorolva e rendelet I. mellékletében. E bekezdés akkor is alkalmazandó, ha az aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek a 952/2013/EU rendelet 205. cikkében említett tértáruk.
- (2) Az e rendelet 35. cikkében említett jelentéstételi kötelezettség nem alkalmazandó a következők behozatalára:
- a 952/2013/EU rendelet 259. cikkében említett passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek;
 - a 952/2013/EU rendelet 203. cikkével összhangban tértárunak minősülő áruk.

35. cikk

Jelentéstételi kötelezettség

- (1) Minden egyes importőrnek vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőnek, aki a naptári év adott negyedéve során árukat hozott be, az említett negyedév tekintetében legkésőbb az említett negyedév végét követően egy hónappal jelentést (a továbbiakban: CBAM-jelentés) kell benyújtania a Bizottságnak, amely tartalmazza az említett negyedév során behozott árukra vonatkozó információkat.
- (2) A CBAM-jelentésnek a következő információkat kell tartalmaznia:
- az egyes árutípusok összmenyisége, megawattórában kifejezve a villamos energia, tonnában kifejezve az egyéb áruk esetében, az árukat a származási országban termelő létesítményenként megadva;
 - a teljes tényleges beágyazott kibocsátások, a megawattóránkénti CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve a villamos energia esetében, egyéb áruk esetében az egyes árutípusok egy tonnájára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, a IV. mellékletben meghatározott módszer szerint számítva;
 - a teljes közvetett kibocsátás, a (7) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus szerint számítva;
 - a behozott áruk beágyazott kibocsátásáért a származási országban esedékes szén-dioxid-ár, figyelembe véve bármely visszatérítést vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formát.

(3) A Bizottság rendszeres időközönként megküldi a releváns illetékes hatóságoknak a tagállamban letelepedett azon importőrök vagy közvetett vámjogi képviselők jegyzékét, a megfelelő indokolással együtt, amelyekről okkal feltételezi, hogy nem tettek eleget annak a kötelezettségnek, hogy az (1) bekezdésnek megfelelően CBAM-jelentést nyújtsanak be.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely CBAM-jelentés hiányos vagy helytelen, az importőr letelepedési helye, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságával közli azon további információkat, amelyeket a jelentés kiegészítéséhez vagy helyesbítéséhez szükségesnek tart. Az ilyen információkat indikatív jelleggel és az említett illetékes hatóság általi végleges értékelés sérelme nélkül kell megadni. Az említett illetékes hatóság megindítja a helyesbítési eljárást, és értesíti az importőrt, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőt a jelentés helyesbítéséhez szükséges kiegészítő információkról. Adott esetben az említett importőr vagy közvetett vámjogi képviselő helyesbített jelentést nyújt be az érintett illetékes hatóságnak és a Bizottságnak.

(5) Amennyiben az e cikk (4) bekezdésében említett tagállam illetékes hatósága helyesbítési eljárást kezdeményez, többek között az e cikk (4) bekezdésével összhangban kapott információk figyelembevételével, és megállapítja, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tette meg a CBAM-jelentés helyesbítéséhez szükséges lépéseket, vagy ha az érintett illetékes hatóság – többek között az e cikk (3) bekezdésével összhangban kapott információk figyelembevételével – megállapítja, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tett eleget annak a kötelezettségnek, hogy az e cikk (1) bekezdésének megfelelően CBAM-jelentést nyújtson be, az említett illetékes hatóság hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságot szab ki az importőrre vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőre. E célból az illetékes hatóság értesíti az importőrt vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőt, és tájékoztatja a Bizottságot a következőkről:

- a) arról a következtetésről és annak a következtetésnek az okairól, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy egy adott negyedre vonatkozóan jelentést nyújtson be, vagy hogy megtegye a szükséges lépéseket a jelentés helyesbítése érdekében;
- b) az importőrre vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőre kiszabott bírság összegéről;
- c) a bírság esedékességének napjáról;
- d) arról, hogy milyen intézkedést kell hoznia az importőrnek vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőnek a bírság megfizetése céljából; és
- e) az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő fellebbezési jogáról.

(6) Amennyiben az illetékes hatóság e cikk értelmében a Bizottságtól kapott tájékoztatás kézhezvételét követően úgy határoz, hogy nem hoz semmilyen intézkedést, az illetékes hatóság ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a jelentendő információk, a jelentéstétel módja és formátuma, beleértve a (2) bekezdés a), b) és c) pontjában említett összmenntiségek alátámasztására szolgáló, származási országokénti és árutípusokénti részletes információkat, valamint a (2) bekezdés d) pontjában említett, bármely releváns visszatérítésre vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formára vonatkozó példákat;
- b) az (5) bekezdés alapján kivetendő bírságok indikatív tartománya és a tényleges összeg meghatározásakor figyelembe veendő kritériumok, beleértve a jelentéstétel elmulasztásának súlyosságát és időtartamát;
- c) a (2) bekezdés d) pontjában említett, külföldi valutában kifejezett éves átlagos szén-dioxid-árnak az éves átlagos átváltási árfolyamon euróra történő átváltására vonatkozó részletes szabályok;

- d) a IV. mellékletben előírt számítási módszerek elemeire vonatkozó részletes szabályok, ideértve a termelési folyamatok rendszerhatárainak, a kibocsátási tényezőknek és a tényleges kibocsátás létesítményspecifikus értékeinek meghatározását és azok alkalmazását az egyes árukra, valamint az adatok megbízhatóságának biztosításához szükséges módszerek előírását, beleértve a részletezettségi szintet ; és
- e) a behozott áruk közvetett kibocsátásaira vonatkozó jelentéstételi követelmények eszközei és formátuma; e formátumnak ki kell terjednie az I. mellékletben felsorolt áruk termeléséhez felhasznált villamos energia mennyiségére, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási országra, termelési forrásra és kibocsátási tényezőkre.

Ezen végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Azokat az e rendelet 32. cikkében említett átmeneti időszak alatt behozott árukra kell alkalmazni, és azoknak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó létesítményekre vonatkozó meglévő jogszabályokra kell épülniük.

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Ezt a rendeletet 2023. október 1-jétől kell alkalmazni. Azonban:
- a) az 5., a 10., a 14., a 16. és a 17. cikket 2024. december 31-től kell alkalmazni;
- b) a 2. cikk (2) bekezdését, valamint a 4., a 6–9., a 15. és a 19. cikket, a 20. cikk (1), (3), (4) és (5) bekezdését, a 21–27. és a 31. cikket 2026. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

I. MELLÉKLET

Áruk és üvegházhatású gázok jegyzéke

1. Az áruk azonosítása céljából e rendelet a következő táblázatban meghatározott Kombinált Nomenklatúra (KN) kódok alá tartozó árukra alkalmazandó. A KN-kódok a 2658/87/EGK rendelet szerinti kódok.
2. E rendelet alkalmazásában az 1. pontban említett árukhoz kapcsolódó üvegházhatású gázok az érintett áruk tekintetében a következő táblázatban meghatározott üvegházhatású gázok.

Cement

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2507 00 80 – Más kaolinos agyag	Szén-dioxid
2523 10 00 – Cementklinker	Szén-dioxid
2523 21 00 – Fehércement, mesterségesen festve is	Szén-dioxid
2523 29 00 – Más	Szén-dioxid
2523 30 00 – Bauxitcement	Szén-dioxid
2523 90 00 – Más hidraulikus cement	Szén-dioxid

Villamos energia

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2716 00 00 – Elektromos energia	Szén-dioxid

Trágyázószerek

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2808 00 00 – Salétromsav; nitrátosavak	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
2814 – Ammónia, vízmentes vagy vizes oldatban	Szén-dioxid
2834 21 00 – Kálium-nitrát	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
3102 – Ásványi vagy vegyi nitrogén trágyázószer	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
3105 – A nitrogén, foszfor és kálium közül két vagy három trágyázó elemet tartalmazó ásványi vagy vegyi trágyázószer; más trágyázószer; ebbe az árucsoportba tartozó termékek tablettázva vagy hasonló formában, vagy legfeljebb 10 kg bruttó tömegű csomagolásban Kivéve: 3105 60 00 – Ásványi vagy vegyi trágyázószerek, amelyek tartalmazzák a két trágyázó elemet, a foszfort és a káliumot	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid

Vas és acél

KN-kód	Üvegházhatású gáz
72 – Vas és acél Kivéve: 7202 2 – Ferroszilícium 7202 30 00 – Ferroszilíciumos mangán 7202 50 00 – Ferroszilíciumos króm 7202 70 00 – Ferromolibdén 7202 80 00 – Ferrovolfrám és ferroszilíciumos volfrám 7202 91 00 – Ferrotitán és ferroszilíciumos titán 7202 92 00 – Ferrovanádium 7202 93 00 – Ferronióbium 7202 99 – Más: 7202 99 10 – Ferrofoszfor 7202 99 30 – Ferroszilíciumos magnézium 7202 99 80 – Más 7204 – Vas- és acélhulladék és -maradék; ingot újraolvasztott hulladék vasból vagy acélból	Szén-dioxid
2601 12 00 – Agglomerált vasérc és dúsított érc, a pörkölt vaspírit kivételével	Szén-dioxid
7301 – Szádpalló vasból vagy acélból, fúrva, lyukasztva vagy elemekből összeszerelve is; hegesztett szögvas, idomvas és szelvény vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7302 – Vasúti vagy villamosvasúti pályaépítő anyag vasból vagy acélból, úgy-mint: sín, terelősín és fogazott sín, váltósín, sínkeresztelés, váltóállító rúd és más keresztelési darab, sínaljzat (talpfa), csatlakozólemez, sínsaru, befogópofa, alátételemez, sínkapocs, nyomtávlemez, kengyel, továbbá más, a vasúti sín összeszereléséhez vagy rögzítéséhez szükséges speciális anyag	Szén-dioxid
7303 00 – Cső és üreges profil öntöttvasból	Szén-dioxid
7304 – Varrat nélküli cső és üreges profil vasból (az öntöttvas cső kivételével) vagy acélból	Szén-dioxid
7305 – Más cső vasból vagy acélból (pl. hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva), kör alakú keresztmetszettel, ha a külső átmérője meghaladja a 406,4 mm-t	Szén-dioxid
7306 – Más cső és üreges profil vasból vagy acélból (pl. nyitva vagy hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva)	Szén-dioxid
7307 – Csőszerelvény vasból vagy acélból (pl. csatlakozó, karmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	Szén-dioxid
7308 – Szerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épületek kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, zsilipkapu, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, zsaluzat, korlát, pillér és oszlop) vasból vagy acélból; szerkezetben való felhasználásra előkészített lemez, rúd, szögvas, idomvas, szelvény, cső és hasonló termék vasból vagy acélból	Szén-dioxid

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7309 00 – Tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, több mint 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7310 – Tartály, hordó, dob, konzervdoboz, doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, legfeljebb 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7311 00 – Tartály vasból vagy acélból, sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid
7318 – Csavar, fejescsavar, csavaranya, állványcsavar, csavaros kampó, szegecs, sasszeg, hasított szárú szög, csavaralátét (rugós alátét is) és hasonló áru, mindezek vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7326 – Más árucikk vasból vagy acélból	Szén-dioxid

Alumínium

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7601 – Megmunkálatlan alumínium	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7603 – Alumíniumpor és -pehely	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7604 – Alumíniumrúd és -profil	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7605 – Alumíniumhuzal	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7606 – Alumíniumlap, -lemez és -szalag, ha vastagsága meghaladja a 0,2 mm-t	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7607 – Alumíniumfólia (papír, karton, műanyag vagy hasonló alátétben vagy nyomtatva is), ha vastagsága (az alátétet nem számítva) legfeljebb 0,2 mm	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7608 – Alumíniumcső	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7609 00 00 – Alumínium csőszerelvény (pl. csatlakozókarmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7610 – Alumíniumszerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épület kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, korlát, pillér és oszlop); szerkezetben való felhasználásra előkészített alumíniumlemez, -rúd, -profil, -cső és hasonló termék alumíniumból:	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7611 00 00 – Alumíniumtartály, -ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, több mint 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, de mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7612 – Alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény (a merev vagy összenyomható cső alakú tartály is) bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7613 00 00 – Alumíniumtartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7614 – Sodort huzal, kábel, fonott szalag és hasonló alumíniumból, az elektromos szigetelésű kivételével	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7616 – Más árucikk alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

Vegyí anyagok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2804 10 00 – Hidrogén	Szén-dioxid

II. MELLÉKLET

Azon áruk jegyzéke, amelyek esetében a 7. cikk (1) bekezdése értelmében csak a közvetlen kibocsátások veendőik figyelembe

Vas és acél

KN-kód	Üvegházhatású gáz
72 – Vas és acél Kivéve: 7202 2 – Ferroszilícium 7202 30 00 – Ferroszilíciumos mangán 7202 50 00 – Ferroszilíciumos króm 7202 70 00 – Ferromolibdén 7202 80 00 – Ferrovolfrám és ferroszilíciumos volfrám 7202 91 00 – Ferrotitán és ferroszilíciumos titán 7202 92 00 – Ferrovanádium 7202 93 00 – Ferronióbium 7202 99 – Más: 7202 99 10 – Ferrofoszfor 7202 99 30 – Ferroszilíciumos magnézium 7202 99 80 – Más 7204 – Vas- és acélhulladék és -maradék; ingot újraolvasztott hulladék vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7301 – Szádpalló vasból vagy acélból, fúrva, lyukasztva vagy elemekből összeszerelve is; hegesztett szögvas, idomvas és szelvény vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7302 – Vasúti vagy villamosvasúti pályaépítő anyag vasból vagy acélból, úgymint: sín, terelősín és fogazott sín, váltósín, sínkeresztelés, váltóállító rúd és más keresztelési darab, sínaljzat (talpfa), csatlakozólemez, sínsaru, befogópofa, alátételemez, sínkapocs, nyomtávlemez, kengyel, továbbá más, a vasúti sín összeszereléséhez vagy rögzítéséhez szükséges speciális anyag	Szén-dioxid
7303 00 – Cső és üreges profil öntöttvasból	Szén-dioxid
7304 – Varrat nélküli cső és üreges profil vasból (az öntöttvas cső kivételével) vagy acélból	Szén-dioxid
7305 – Más cső vasból vagy acélból (pl. hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva), kör alakú keresztmetszettel, ha a külső átmérője meghaladja a 406,4 mm-t	Szén-dioxid
7306 – Más cső és üreges profil vasból vagy acélból (pl. nyitva vagy hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva)	Szén-dioxid
7307 – Csőszerelvény vasból vagy acélból (pl. csatlakozó, karmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	Szén-dioxid
7308 – Szerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épületek kivételével) és alakrészei (pl. híd és hídrész, zsilipkapu, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, zsaluzat, korlát, pillér és oszlop) vasból vagy acélból; szerkezetben való felhasználásra előkészített lemez, rúd, szögvas, idomvas, szelvény, cső és hasonló termék vasból vagy acélból	Szén-dioxid

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7309 00 – Tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, több mint 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7310 – Tartály, hordó, dob, konzervdoboz, doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, legfeljebb 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7311 00 – Tartály vasból vagy acélból, sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid
7318 – Csavar, fejescsavar, csavaranya, állványcsavar, csavaros kampó, szegecs, sasszeg, hasított szárú szög, csavaralátét (rugós alátét is) és hasonló áru, mindezek vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7326 – Más árucikk vasból vagy acélból	Szén-dioxid

Alumínium

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7601 – Megmunkálatlan alumínium	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7603 – Alumíniumpor és -pehely	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7604 – Alumíniumrúd és -profil	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7605 – Alumíniumhuzal	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7606 – Alumíniumlap, -lemez és -szalag, ha vastagsága meghaladja a 0,2 mm-t	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7607 – Alumíniumfólia (papír, karton, műanyag vagy hasonló alátétén vagy nyomtatva is), ha vastagsága (az alátétet nem számítva) legfeljebb 0,2 mm	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7608 – Alumíniumcső	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7609 00 00 – Alumínium csőszerelvény (pl. csatlakozókarmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7610 – Alumíniumszerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épület kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, korlát, pillér és oszlop); szerkezetben való felhasználásra előkészített alumíniumlemez, -rúd, -profil, -cső és hasonló termék alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7611 00 00 – Alumíniumtartály, -ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, több mint 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, de mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7612 – Alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény (a merev vagy összenyomható cső alakú tartály is) bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7613 00 00 – Alumíniumtartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7614 – Sodort huzal, kábel, fonott szalag és hasonló alumíniumból, az elektromos szigetelésű kivételével	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7616 – Más árucikk alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

Vegyi anyagok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2804 10 00 – Hidrogén	Szén-dioxid

III. MELLÉKLET

Az e rendelet hatályán kívül eső harmadik országok és területek a 2. cikk alkalmazásában

1. AZ E RENDELET HATÁLYÁN KÍVÜL ESŐ HARMADIK ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK

E rendelet nem alkalmazandó a következő országokból származó árukra:

- Izland
- Liechtenstein
- Norvégia
- Svájc

E rendelet nem alkalmazandó a következő területekről származó árukra:

- Büsingen
- Helgoland
- Livigno
- Ceuta
- Melilla

2. A VILLAMOS ENERGIÁNAK AZ UNIÓ VÁMTERÜLETÉRE TÖRTÉNŐ BEHOZATALA TEKINTETÉBEN E RENDELET HATÁLYÁN KÍVÜL ESŐ HARMADIK ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK

[A Bizottság által a 2.cikk (11) bekezdése alapján felveendő vagy törlendő harmadik országok vagy területek]

IV. MELLÉKLET

A beágyazott kibocsátás kiszámítására szolgáló módszerek a 7. cikk alkalmazásában

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

E melléklet, valamint az V. és a VI. melléklet alkalmazásában a következő meghatározások alkalmazandók:

- a) „egyszerű áru”: olyan áru, amelynek termelési folyamata kizárólag inputanyagokat (prekurzorokat) és nulla beágyazott kibocsátású tüzelőanyagokat igényel;
- b) „összetett áru”: az egyszerű árutól eltérő áru;
- c) „fajlagos beágyazott kibocsátás”: egy tonna áru beágyazott kibocsátása, az egy tonna árura jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve;
- d) „CO₂-kibocsátási tényező”: egy adott földrajzi területen belül fosszilis tüzelőanyagból termelt villamos energia szén-dioxid-intenzitásának súlyozott átlaga; a CO₂-kibocsátási tényező a villamosenergia-ágazat CO₂-kibocsátási adatainak és a releváns földrajzi területen a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló bruttó villamosenergia-termelésnek a hányadosa; ezt a tényezőt megawattóránkénti CO₂-tonnában kell kifejezni;
- e) „villamos energia kibocsátási tényezője”: az áruk termelése során felhasznált villamos energia kibocsátási intenzitását képviselő, CO₂e-ben kifejezett alapértelmezett érték;
- f) „energia-adásvételi megállapodás”: olyan szerződés, amely értelmében egy személy megállapodik abban, hogy közvetlenül egy villamosenergia-termelőtől vásárol villamos energiát;
- g) „átvitelrendszer-üzemeltető”: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve ⁽¹⁾ 2. cikkének 35. pontjában meghatározott üzemeltető.

2. AZ EGYSZERŰ ÁRUK TÉNYLEGES FAJLAGOS BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

Az egy adott létesítményben termelt egyszerű áruk tényleges fajlagos beágyazott kibocsátásának meghatározásakor a közvetlen és adott esetben a közvetett kibocsátás alapján kell elszámolni. Ehhez a következő egyenlet alkalmazandó:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

ahol:

a SEE _g	a g áruk fajlagos beágyazott kibocsátása egy tonnára jutó CO ₂ e-ben kifejezve;
az AttrEm _g	a g áruk hozzárendelt kibocsátása, és
az AL _g	az áruk tevékenységi szintje, vagyis a jelentéstételi időszak alatt az adott létesítményben termelt áruk mennyisége.

„Hozzárendelt kibocsátás”: a létesítménynek a jelentéstételi időszak alatt a g árukat eredményező termelési folyamat okán keletkező kibocsátása, a termelési folyamatnak a 7. cikk (7) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusok által meghatározott rendszerhatárának alkalmazása mellett. A hozzárendelt kibocsátást a következő egyenlettel kell kiszámítani:

$$AttrEm_g = DirEm + IndirEm$$

ahol:

DirEm	a termelési folyamat során keletkező közvetlen kibocsátás, CO ₂ e-tonnában kifejezve, a 7. cikk (7) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusban említett rendszerhatárokon belül, és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

IndirEm az áruk termelési folyamata során felhasznált villamos energia termeléséből származó közvetett kibocsátás, CO₂e-tonnában kifejezve, a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban említett rendszerhatárokon belül.

3. ÖSSZETETT ÁRUK TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

Az egy adott létesítményben termelt összetett áruk tényleges fajlagos beágyazott kibocsátásának meghatározásakor a következő egyenlet alkalmazandó:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

ahol:

AttrEm_g a g áruk hozzárendelt kibocsátása;

AL_g az áruk tevékenységi szintje, vagyis a jelentéstételi időszak alatt az adott létesítményben termelt áruk mennyisége, és

EE_{ImpMat} a termelési folyamat során felhasznált inputanyagok (prekurzorok) beágyazott kibocsátása. Csak a termelési folyamatnak a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus által meghatározott rendszerhatárai szempontjából relevánsként felsorolt inputanyagokat (prekurzorokat) kell számításba venni. A releváns EE_{ImpMat} -okat a következők szerint kell kiszámítani:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

ahol:

M_i a termelési folyamat során felhasznált i inputanyag (prekurzor) tömege, és

SEE_i az i inputanyag (prekurzor) fajlagos beágyazott kibocsátása. Az SEE_i esetében a létesítmény üzemeltetőjének az abból a létesítményből származó kibocsátások értékét kell használnia, ahol az inputanyagot (prekurzort) termelték, feltéve, hogy az említett létesítmény adatai megfelelően mérhetők.

4. A 7. CIKK (2) ÉS (3) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT ALAPÉRTELMEZETT ÉRTÉKEK MEGHATÁROZÁSA

Az alapértelmezett értékek meghatározása céljából csak tényleges értékek használhatók a beágyazott kibocsátás meghatározásához. Tényleges értékek hiányában szakirodalmi értékek is használhatók. Az I. mellékletben felsorolt egyes árutípusokra vonatkozó releváns alapértelmezett értékek meghatározásához szükséges adatok begyűjtése előtt a Bizottság iránymutatást tesz közzé a technológiai alpanyagként felhasznált hulladékgázok vagy üvegházhatású gázok miatti korrigáláshoz alkalmazott megközelítésről. Az alapértelmezett értékeket a rendelkezésre álló legjobb adatok alapján kell meghatározni. A rendelkezésre álló legjobb adatoknak megbízható és nyilvánosan hozzáférhető információkon kell alapulniuk. Az alapértelmezett értékeket rendszeres időközönként felül kell vizsgálni a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokon keresztül a legfrissebb és legmegbízhatóbb információk alapján, beleértve a harmadik országok vagy harmadik országok csoportjai által rendelkezésre bocsátott információkat.

4.1. A 7. cikk (2) bekezdésében említett alapértelmezett értékek

Amennyiben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem tudja megfelelően meghatározni a tényleges kibocsátást, alapértelmezett értékeket kell használni. Az említett értékeket az egyes exportáló országok és az I. mellékletben felsorolt egyes áruk – a villamos energia kivételével – átlagos kibocsátási intenzitásának megfelelő értékben kell megállapítani, arányosan kialakított többletértékkel megnövelve. Ezt a többletértéket a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban kell meghatározni, és azt a CBAM környezeti integritásának biztosításához megfelelő szinten kell megállapítani, aminek során a legfrissebb és legmegbízhatóbb információkra kell építeni, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött információk alapján. Amennyiben egy bizonyos árutípus tekintetében az exportáló országra nem alkalmazhatók megbízható adatok, az alapértelmezett értékeknek az adott árutípus tekintetében legrosszabbul teljesítő EU ETS létesítmények X %-ának átlagos kibocsátási intenzitásán kell alapulnia. Az X értékét a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban kell meghatározni, és azt a CBAM környezeti integritásának biztosításához megfelelő szinten kell megállapítani, aminek során a legfrissebb és legmegbízhatóbb információkra kell építeni, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött információk alapján.

4.2. A behozott villamos energiára vonatkozó, a 7. cikk (3) bekezdésében említett alapértelmezett értékek

A behozott villamos energiára vonatkozó alapértelmezett értékeket harmadik országok, harmadik országok csoportjai, vagy harmadik országokon belüli régiók esetében vagy a 4.2.1. pont szerinti fajlagos alapértelmezett értékek alapján, vagy – amennyiben ezek az értékek nem állnak rendelkezésre – a 4.2.2. pont szerinti alternatív alapértelmezett értékek alapján kell meghatározni.

Amennyiben a villamos energiát egy harmadik országban, harmadik országok egy csoportjában vagy egy harmadik országon belüli régióban termelik, és azt az Unióba történő behozatal céljából harmadik országokon, harmadik országok csoportjain, harmadik országokon belüli régiókon vagy tagállamokon keresztül továbbítják, alapértelmezett értékeként az azon harmadik országra, harmadik országok csoportjára vagy harmadik országon belüli régióra vonatkozó értékeket kell használni, ahol a villamos energiát termelték.

4.2.1. Harmadik országra, harmadik országok csoportjára vagy harmadik országon belüli régióra vonatkozó fajlagos alapértelmezett értékek

A fajlagos alapértelmezett értékeket a harmadik ország, a harmadik országok csoportja vagy a harmadik országon belüli régió CO₂-kibocsátási tényezőjének megfelelő értékben kell megállapítani, a Bizottság rendelkezésére álló legjobb adatok alapján.

4.2.2. Alternatív alapértelmezett értékek

Amennyiben egy harmadik ország, harmadik országok egy csoportja vagy egy harmadik országon belüli régió vonatkozásában nem áll rendelkezésre fajlagos alapértelmezett érték, a villamos energiára vonatkozó alternatív alapértelmezett értéket az uniós CO₂-kibocsátási tényezőnek megfelelő értékben kell megállapítani.

Amennyiben megbízható adatok alapján igazolható, hogy egy harmadik országban, harmadik országok egy csoportjában vagy egy harmadik országon belüli régióban a CO₂-kibocsátási tényező a Bizottság által meghatározott fajlagos alapértelmezett értéknél vagy az uniós CO₂-kibocsátási tényezőnél alacsonyabb, az adott harmadik ország, a harmadik országok adott csoportja vagy a harmadik országon belüli adott régió vonatkozásában az ezen CO₂-kibocsátási tényezőn alapuló alternatív alapértelmezett értéket lehet használni.

4.3. A beágyazott közvetett kibocsátások alapértelmezett értékei

A harmadik országban termelt valamely áruba beágyazott közvetett kibocsátások alapértelmezett értékeit az adott áru termeléséhez felhasznált villamos energia vonatkozásában az uniós villamosenergia-hálózat kibocsátási tényezőjének, a származási ország villamosenergia-hálózata kibocsátási tényezőjének vagy a származási ország ármeghatározó forrásai szén-dioxid-kibocsátási tényezőjének átlagával kiszámított alapértelmezett érték alapján kell meghatározni.

Amennyiben egy harmadik ország vagy a harmadik országok egy csoportja megbízható adatok alapján igazolja a Bizottságnak, hogy az adott harmadik országban vagy harmadik országok csoportjában a villamosenergiamix átlagos kibocsátási tényezője vagy az ármeghatározó források CO₂-kibocsátási tényezője alacsonyabb a közvetett kibocsátások alapértelmezett értékénél, az adott ország vagy országcsoport vonatkozásában meg kell adni egy az említett átlagos CO₂-kibocsátási tényezőn alapuló alternatív alapértelmezett értéket.

A Bizottság legkésőbb 2025. június 30-ig a 7. cikk (7) bekezdése alapján végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben részletesebben meghatározza, hogy az alapértelmezett értékek kiszámítására az első albekezdéssel összhangban meghatározott számítási módszerek közül melyiket kell alkalmazni. E célból a Bizottság az I. mellékletben felsorolt árú termeléséhez felhasznált villamos energia mennyisége, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási ország, termelési forrás és kibocsátási tényezők tekintetében a legfrissebb és legmegbízhatóbb információk, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött adatok alapján jár el. A konkrét számítási módszert a következő mindkét kritérium elérésének legmegfelelőbb módja alapján kell meghatározni:

- a kibocsátásáthelyezés megelőzése;
- a CBAM környezeti integritásának biztosítása.

5. A BEHOZOTT VILLAMOS ENERGIA TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a 7. cikk (3) bekezdésében említett számításához az alapértelmezett értékek helyett alkalmazhatja a tényleges beágyazott kibocsátást, ha a következő kumulatív kritériumok teljesülnek:

- a) az a villamosenergia-mennyiség, amelyre a tényleges beágyazott kibocsátás alkalmazását kérik, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő és egy harmadik országban található villamosenergia-termelő közötti energia-adásvételi megállapodás hatálya alá tartozik;
- b) a villamos energiát termelő létesítmény vagy közvetlenül kapcsolódik az uniós átviteli rendszerhez, vagy igazolható, hogy a kivitel idején a létesítmény és az uniós átviteli rendszer között a hálózat semmilyen pontján nem állt fenn fizikai hálózati szűk keresztmetszet;
- c) a villamos energiát termelő létesítmény legfeljebb 550 gramm fosszilis eredetű CO₂-t bocsát ki egy kilowattóra villamos energiára vetítve;
- d) a származási ország, a célország és – adott esetben – az egyestranszitországok valamennyi felelős átviteli rendszer-üzemeltetője olyan mennyiségű villamos energiát nominált garantáltan a felosztott rendszerösszekötő kapacitáshoz, mint amelyre a tényleges beágyazott kibocsátás alkalmazását kérik, és a nominált kapacitás és a létesítmény általi villamosenergia-termelés egyazon időtartamra vonatkozik, amely időtartam nem lehet hosszabb egy óránál;
- e) a fenti kritériumok teljesítését akkreditált hitelesítő hitelesíti, akinek legalább havi szinten időközi jelentéseket kell kapnia, amelyek bemutatják, hogyan került sor az említett kritériumok teljesítésére.

A villamos energiának az energia-adásvételi megállapodás szerinti halmozott mennyiségét és annak tényleges beágyazott kibocsátását ki kell zárni az áruk közvetett beágyazott villamosenergia-kibocsátásának a 4.3. pont szerinti kiszámításához használt, az országra vonatkozó kibocsátási tényező, illetve CO₂-kibocsátási tényező kiszámításából.

6. A TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁS KÖZVETETT KIBOCSÁTÁS ESETÉBEN TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő az alapértelmezett értékek helyett a tényleges beágyazott kibocsátásokat alkalmazhatja a 7. cikk (4) bekezdésében említett számításához, ha igazolni tudja, hogy közvetlen technikai kapcsolat áll fenn a behozott árut termelő létesítmény és a villamosenergia-termelő forrás között, vagy ha az említett létesítmény üzemeltetője energia-adásvételi megállapodást kötött egy harmadik országban található villamosenergia-termelővel olyan mennyiségű villamos energia tekintetében, amely egyenértékű azzal a mennyiséggel, amelyre egy konkrét érték alkalmazását kérik.

7. A 7. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT ALAPÉRTELMEZETT ÉRTÉKEK KIIGAZÍTÁSA TERÜLETI SAJÁTOSSÁGOK ALAPJÁN

Az alapértelmezett értékek hozzáigazíthatók harmadik országokon belüli olyan meghatározott területekhez és régiókhoz, ahol az objektív kibocsátási tényezők tekintetében sajátos adottságok jellemzőek. Ha rendelkezésre állnak ilyen, sajátos helyi adottságokhoz igazított adatok, és ezáltal célzottabb alapértelmezett értékeket lehet meghatározni, használhatók ezen utóbbi értékek.

Amennyiben a harmadik országból, harmadik országok csoportjából vagy egy harmadik országon belüli régióból származó áruk nyilatkozattevői megbízható adatok alapján igazolni tudják, hogy az alapértelmezett értékek régióspecifikusan kiigazított alternatív értékei a Bizottság által meghatározott alapértelmezett értékeknél alacsonyabbak, használhatók az ilyen régióspecifikus kiigazítások.

V. MELLÉKLET

A beágyazott kibocsátás kiszámításához használt információkra vonatkozó könyvelési követelmények a 7. cikk (5) bekezdésének alkalmazása céljából

1. AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐ ÁLTAL A BEHOZOTT ÁRUKRA VONATKOZÓAN MEGŐRZENDŐ MINIMUM ADATOK:
 1. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő azonosítására szolgáló adatok:
 - a) név;
 - b) CBAM-számlaszám.
 2. A behozott árukra vonatkozó adatok:
 - a) az egyes árutípusok típusa és mennyisége;
 - b) származási ország;
 - c) tényleges kibocsátás vagy alapértelmezett értékek.

 2. AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐ ÁLTAL A BEHOZOTT ÁRUK TÉNYLEGES KIBOCSÁTÁS ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁRA VONATKOZÓAN MEGŐRZENDŐ MINIMUM ADATOK:

Minden olyan behozottáru-típus vonatkozásában, ahol a beágyazott kibocsátást a tényleges kibocsátás alapján határozzák meg, a következő kiegészítő adatokat kell megőrizni:

 - a) azon létesítmény azonosítója, ahol az árukat termelték;
 - b) azon létesítmény üzemeltetőjének elérhetősége, ahol az árukat termelték;
 - c) a VI. mellékletben meghatározott hitelesítői jelentések;
 - d) az áruk fajlagos beágyazott kibocsátása.
-

VI. MELLÉKLET

Hitelesítési elvek és a hitelesítői jelentések tartalma a 8. cikk alkalmazása céljából

1. A HITELESÍTÉS ELVEI

A következő elveket kell alkalmazni:

- a) a hitelesítőnek a hitelesítést kritikus szakmai hozzáállással kell elvégeznie;
- b) a CBAM-nyilatkozatban bejelentendő teljes beágyazott kibocsátást csak akkor lehet hitelesítettnek tekinteni, ha a hitelesítő kellő bizonyossággal kijelenti, hogy a hitelesítői jelentés nem tartalmaz valótlanságokat vagy lényeges eltéréseket a beágyazott kibocsátás – a IV. melléklet szabályainak megfelelő – számítása tekintetében;
- c) a hitelesítő általi létesítménylátogatások kötelezőek, kivéve, ha a látogatási kötelezettség alóli mentesítés konkrét kritériumai teljesülnek;
- d) annak eldöntésére, hogy a valótlanságok vagy eltérések lényegesnek minősülnek-e, a hitelesítőnek a 8. cikk (3) bekezdésének megfelelően elfogadott végrehajtási jogi aktusok által megadott küszöbértékeket kell használnia.

Azon paraméterek esetében, amelyekre vonatkozóan nem határoznak meg ilyen küszöbértékeket, a hitelesítőnek szakértői megítélés alapján kell döntenie arról, hogy a valótlanságok vagy az eltérések – önmagukban, vagy összesítve más valótlanságokkal vagy meg nem felelésekkel – mértékükből és jellegükből adódóan lényegesnek minősülnek-e.

2. A HITELESÍTŐI JELENTÉS TARTALMA

A hitelesítőnek hitelesítői jelentést kell készítenie, amely megállapítja az áruk beágyazott kibocsátását, és részletezi az elvégzett munka szempontjából releváns valamennyi kérdést, ideértve legalább a következő információkat:

- a) azon létesítmények azonosítása, ahol az árukat termelték;
- b) azon létesítmények üzemeltetőjének elérhetősége, ahol az árukat termelték;
- c) a vonatkozó jelentéstételi időszak;
- d) a hitelesítő neve és elérhetősége;
- e) a hitelesítő akkreditációs száma és az akkreditáló testület neve;
- f) a létesítménylátogatások dátuma, adott esetben, vagy az ok, amiért nem került sor létesítménylátogatásra;
- g) a jelentéstételi időszak alatt termelt, bejelentett áruk egyes típusainak mennyisége;
- h) a létesítmény jelentéstételi időszak alatti közvetlen kibocsátásának mennyiségi meghatározása;
- i) annak leírása, hogy a létesítmény kibocsátása hogyan rendelhető hozzá a különböző árutípusokhoz;
- j) az ezen árukkal nem összefüggő árukra, kibocsátásra és energiaáramlásokra vonatkozó mennyiségi információ;
- k) összetett áruk esetében:
 - i. az egyes felhasznált inputanyagok (prekurzorok) mennyisége;
 - ii. az egyes felhasznált inputanyagokhoz (prekurzorokhoz) kapcsolódó fajlagos beágyazott kibocsátások;
 - iii. tényleges kibocsátás használata esetén: azon létesítmények azonosítója, ahol az inputanyagot (prekurzort) termelték, és az ezen anyag termeléséből származó tényleges kibocsátás;

- l) a hitelesítő nyilatkozata, amelyben megerősíti azon kellő bizonyossággal tett kijelentését, hogy a jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanosságokat vagy lényeges eltéréseket a IV. mellékletben szereplő számítási szabályok tekintetében;
 - m) a megállapított és helyesbített lényeges valótlanosságokkal kapcsolatos információk;
 - n) a megállapított és helyesbített, a IV. mellékletben meghatározott számítási szabályoktól való lényeges eltérésekre vonatkozó információk.
-